

**MACYAR
PAPI EGYSÉG**

MAGYAR PAP EGYSÉG

9. sz. 1959

A lelkipásztorok ógi Pártfogójának
ARS SZENT PLÉBÁNOSANAK
HALÁLÁNAK SZÁZADIK ÉVFORDULÓJÁRA
hálájuk és ragaszkodásuk jeléül
a bujdosó magyarok lelkipásztorai

Tisztelettel kérjük cikkiróinkat, hogy a gépirással írt cikkeik l e h e t ő s é g s z e -
rint soronként 48 betüből álljanak, mert ily módon könnyebb kiszámítani a cikkek terjedelmét.

Kéziratokat és leveleket kérjük a következő címre küldeni :

Ft. M a r o s i László

SPITTAL/Drau, Lager Bar. II.
Kärnten, Austria, Europa

LELK9 ÉLÉJ

Német Béla SJ.

Szentmise

A szentmise emberi, keresztény és papi létem értelmének az össz foglalata. Benne minden együtt van: Isten, a három isteni személy, a megtestesült Istenember, az egész küzdő Egyház hivatalosan képviselve rajtam keresztül, azután a hivek egy csoportja.

Minden emberi probléma itten találja a megoldását világnézeti síkon, kegyelmileg. Látható anyag és láthatatlan lélek, jelen, múlt és jövő öszszesűritve. Az örök Isten, a bűnbeesett Ádám, a megváltásmegígérése és megvalósítása, a keresztáldozat megörökítése. Felelet az élet és halál, a lelkiismeret gyöttrő kérdéseire, itt a bűnbocsánat és üdvözülés forrása, a feltámadás záloga, a gyenge ember lelki tápláléka, a tulmutatás a rövid földi életen. A leglényegesebb emberi feladat, az Isten tisztelete, dicsérete, imádása és szolgálata legméltóbb, legideálisabb megvalósítása. A sóvárgó emberi lélek megnyugvása nem okkultista misztifikáció, nem babonás hókuszpókusz, hanem értelmes, logikus, megindokolt kinyilatkoztatás alapján. Az istenemberi főpap önfeláldozásának a folytatása az apostoli szukceszzió, a püspök és papszentelésen keresztül. Ha a bűn nem okoz még nagyobb katasztrófákat a világon, mint amilyeneket tényleg előidéz az istentelenség, a terror, a rablás, gyilkosság, házasságtörés, képmutató politika, sorsbizonytalanság, milliók megölése, hazájuktól megfosztása, ártatlanok megbecstelenítése révén, akkor ezt ennek az isteni áldozatnak kö-

szönjük, amely minden hívő katolikusként a gyarlósága mellett is tud szenteket, önzetlen apotolokat, misszionáriusokat, szüzeket életre hívni és viruló életben tartani, akik csökkentik a gonoszságot, terjesztik a jót, a boldog élet titkát, engesztelik a meggyalázott és káromolt Istent és elegettesznek saját és mások bűneiért. Ha a szentségek a kellő közreműködés esetleges hiánya miatt nem is olyan hatékonyak mint lehetnének, de azért mégiscsak más a katolikus élet, amelyre a szentmise árasztja ki áldásait, mint a pogány, babonás, magzatgyilkos, hűtlen, keményszívű pogány anyagelvűnek az életmódja. A szentségek is ebből az áldozatból forrásoznak és ontják felvilágosító, erősítő, segítő, megszentelő kegyelmüket. Nem saját érdemen alapján üdvözülünk, hanem ha van érdem, azt is a kegyelemnek, a megváltó Krisztusnak köszönöm, aki áldozatom, cselelem és Üdvözítőm itt az oltáron. Hitem, reményem és szeretetem alapja, bizonyítéka, megszilárdítója, a szeretet köteléke, példája.

Alig is értem, hogyan lehetett az egyház - történelem folyamán hosszú időszak, amikor nem alázatosságból, mint néhány szent egy ideig tartózkodott a személyes áldozatbemutatástól, hogy annál jobban felkészüljön rá, hanem egészen általános szokás volt, hogy a papok alig miséztek évenként keresztül. Tartományi zsinatoknak kellett előírni, hogy legalább 3-4-szer az évben misézzék minden pap (ravennai zsinat 1314, a spanyol zsinatok évi 3 misézést kívántak). Ide jutott az apostolok idejének és az őskeresztényeknek leglényegesebb imádsága. Eredetileg együtt volt a misében a Megváltó halálára való emlékezés, a szentírásolvasás és ennek magyarázata homília alakjában az egyházközség feje részéről, hálaadás, zsoltáréneklés és azután a megszentelt kenyér és bor kiosztása jelen és távollevőknek egyaránt a diakonusok által. Hymusz, keresztény eredetű ének zárta be az istentiszteletet.

líáskor pedig simóniás üzletté alacsonyították le a kufárok. Meg kellett tiltani a több mint napi háromszori misézést. Milyen megalázódás a csendben hallgató szentségi Krisztus részéről, aki nem háborodik fel és nem csap le azonnal a visszaélőkre.

A misztikus imával van a szentmiseének nagy hasonlósága: az Istentől való személyi különállást leszámítva a szentmise biztosítja a lehető legbensőségesebb és legmélyebb egyesülést Isten és az ember közt itt a földön. A házasság una caro-ja még a szentség legideálisabb magaslatán sem az mint Isten bennem és én Istenben a szentmiseáldozat gyümölcsében való részesedés útján. A misztikus kegyelmek is és az égi visió beatifica is innen fakadnak és itt találhatnak beteljesülésre.

Átgondolom tehát, mi is a szentmise.

Igéret, szerződés, szövetség Isten és az ember között. Az ószövetség választott népe Kánaánt és ellenségei fölötti győzelmet kapta az istenigéret jutalmául azzal a feltétellel, hogy hű marad Istenhez és parancsaihoz. A levágott, megsemmisített, kiöntött, elégetett stb áldozat jelképezte azt, hogy az ember is vállalja a megsemmisülésnél is rosszabb isteni büntetést, ha megszegné a szerződést. Már az ószövetségben is jegyességhez, eljegyzéshez hasonló viszony állt fenn Isten és a választott nép közt. Házasságtörés volt a bálványimádás és istentelenség. A házasság hasonlata már akkor is az emberileg lehetséges legbensőbb társulást és egyesülést akarta kifejezni Isten és ember között. Az elpogányosodó sokistenhivés korában Ábrahám megőrizte az igaz hitet és engedelmessége jutalmául nemcsak fia nyert kiméletet, hanem utódai-ból származott a Messiás. A földi életben nem is várható voltna gazdagabb, boldogítóbb isteni áldást. A tulvilágon pedig üdvözülni annyit jelentett, mint bemenni Ábrahám kebelébe. Ez az áldozat gyümölcse.

A hálvány és aranyborju imádás ellenére Sinaïn megújítja Isten a barátsági és szövetségi szerződést, továbbra is fenntartja ígéreteit. De mint régen, most is feltételhez van kötve az isteni ígéret. Törvényolvasás kíséri az áldozatbemutatást. Hűség a Tízparancshoz és az isteni áldás beteljesülése elválaszthatatlanok. A hűtlenség, sőt a bizalmatlan hitetlenkedés és kételkedés is már az ígéretből való kizárással jár. Mózes vérrel hinti meg a népet. Vérszerződés! ez a pecsét a testamentumon. Áldozat, vér nélkül nincs boldogulás: ez az isteni törvény. De boldogító a jutalma.

Az új, krisztusi ígéret és szövetségi szerződés lelkibb tartalma. Már nem nevezlek titeket szolgálóknak, hanem barátainknak. Mit ígért Krisztus Péternek? Százannyit, mint amennyit elhagyott itt a földön és azután az örök életet. De ezt az ígéretet alapos iskolázás előzte meg és előfeltétele volt a hitvallás: Te Krisztus vagy, az élő Isten Fia. Vissza kellett utasítani minden más nézetet, amely ennél kevesebb volt: próféták nem elég. Le kellett vetkőzni minden földiességet: versengést, protekciós égi jutalmat, gyávaságot, menekülést a kereszttől. Barátainknak nevezlek titeket, ha megtartjátok mindazt, amit mondtam nektek, ha követitek az evangélium tanácsokat, ha a hegyi beszédet megértitek és nem más eszményt kerestek. Barátok csak azok lehetnek, akik jól megértik egymást. Ez az új ígéret. Vér pecsételi meg a kereszten. Véresen komoly az ígéret. Nagy a tét. Nemcsak kenyér és bor, nem állat most az áldozat, hanem emberáldozat. A többi nem volt elég hatékony. Sőt még ez sem elég. Civilizációval, technikával profán kulturával akarják sokan boldogítani az emberiséget. Sajnos de így van: Mindez lehet szép és jó, de nem elég, amikor még az emberáldozat sem elégítette kis Istent, hiszen megpróbálták sokan és sokáig. Istenemberi áldozatra volt szükség. Arra a

radikális emberi áldozatra, amely nem a fizikai feláldozást kívánja az embertől, hanem amely a lélek mélyéig hatól és ott gyógyítja a beteg embert: e bünt kell feláldozni, mert ez rontja meg a barátságot Istennel. Enélkül a lelki véres áldozat nélkül nincs béke, nincs lelki nyugalom.

Az Isten-ember tőlünk is ugyanazt az önfeláldozó áldozathozatalt, az önzetlen életet, munkánk ambícióink, érdeklődésünk, igényeink, jogaink Istennek való odaajándékozását kívánja meg cserébe a barátságért, ahogy Krisztus ezt az apostoloktól elvárta és a Szentlélek pünkösdi kegyelmi kiáradása ténylegesen biztosította.

Látjuk, hogyan bomlanak fel a szerencsétlen házasságok, mert nincs^{ea} házastársak közt tartós egyetértés, mert önzők, nem önfeláldozók, hűtlenek, házasságtörők, mert nem hozták meg Istenért és egymásért Krisztusban és Krisztussal belső életük áldozatát.

Az ujszövetségi áldozat halált kíván. Mortificatio kell a barátságához. Játszogatni a bűnnel, csiklandozni, kicsit megfékezni, aztán megint szabadjára engedni és úgy élni, mintha Krisztus nem halt volna meg: ez biztosítja a világ fiainak a barátságát, a komázást, a jó cimboraságot a kártyapártnál, de ez nem gyújtja lángra a krisztusi szeretet tüzét a lelkekben. Le kell lőni a parázna veszett kutyát, a keményszivű fukar vadállatot. El kell égetni az érzékiséget, a kényelmes élet keresését, az uraskodást, basáskodást, a gőgöt, egymás lenézését, haszontalan kritizálást, más mértékegység használatát, mint amit a nemzetfeletti katolikus Egyház, a földi Krisztus használ, hogy egyek legyünk a **misztikus** testben és a tagok összedolgozzanak a fejjel. Mintha nem is léteznének **hiu ambíció, érzékenykedések**, úgy kellene kipusztítani, kiirtani ezeket a tyukszemeket. Ennyit jelent a mortifikáció, a feláldozása mindannak, ami nem krisztusi, ami nem az ő tana, eszménye, parancsa, tanácsa szerint való. Ez az új szövevény, ez a

szentmise tartalma. Állom a szerződést, amely csak úgy állhat fenn, ha mindkét szerződő fél beváltja ígéretét. Amekkora bennem a Krisztusszeretet, akkora bennem a büngyülölet. Amennyi bennem a bűnszeretet, annyival gyengébb a Krisztussal való barátságom. Mit jelent az ujszövetségi áldozat, a szentmise? Halált a bűnre és mindarra, ami a bűnhöz vezet, a bűnveszélynek, bűnalkalomnak is feláldozását, annak a visszautasítását, ami ebből a szempontból nem fér össze hivatásommal, az evangéliumi tanácsokkal. Nem lehet egyszerre két urnak szolgálni, ami annyit jelent, hogy nem lehetek egyszerre Krisztus barátja és testvére és nem lehetek ugyanakkor jóban azokkal, akik Krisztus ellenségei, nem élhetek ezek módjára, nem vallhatom ezeknek az életelvoit. Abnegatio, keresztut, önmegtágadás és szenvedésvállalás elvi megalkuvás nélkül az alázatos és engedelmes Krisztus példájára. Mi pontosan a szerződés tartalma és szövege? Ige nem osztott szeretet. Teljes szivből, teljes lélekkel, minden erővel. Ha ezt úgy értem, ahogy Krisztus, akkor az barátja vagyok, akkor végigmentem az apostolok és tanítványok Krisztusi iskoláján, ahol nemcsak elméletet kellett tanulni, hanem be is kellett gyarló bukások árán gyakorolni a tanultakat, amíg ki nem alakul pünkösdkor bennem a krisztusi jellem. -

A szentmise nemcsak áldozat, hanem imédság is. Ha barátilag, testvérileg egy vagyok Krisztusban, akkor úgy, hasonlóan imádom az Atyát, mint Ő. Nála nem szűnt meg a visió beatifica. Ennekem ezt hittel kell pótolnom. Ez a hit él a reményben. Várja az isteni ígéretek beteljesedését, a feltámadást, a jobb életet, ahol nincs már veszély a bűnre, a Krisztustól való elszakadásra. De türelemmel várja, mert itt még van idő és lehetőség a kincsgyűjtésre. Odaát ez már megszűnik. Érdem, érdem és érdem, magamnak és másoknak. Ez az Isten országa megvalósulása, a megkezdett Örök élet. Nem visió beatifica, de mindent Isten sze-

mével látás, mindennek Krisztus szereinti megítélés, Isten jelenlétében való járás, per ipsum et cum ipso et in ipso abszolute minden kivétel nélkül, érte, benne, általa, szerinte, vele az ő segítségével a kegyelem és talentum nekem adott mértéke szerint. Él bennem ez a hit és remény nemcsak a türelmes várásban és kincsgyűjtésben, hanem a szeretetben, ebben a legtitokzatosabb isteni erényben, amely minden cselekedetemet isteni arannyá, égi valutává változtatja a tiszta szándék révén: nem keresek mást, csak Krisztust a megfeszítettet és embertestvéreimben csak azt a képet látom és vetitem bele mindenkibe, gyerekebe, férfibe és nőbe, amit ki lehet alakítani krisztusivá.

A szeretet önfeláldozása a legmagasabb rendű ima szentpáli biztatás alapján: ne szeressek szóval, hanem cselekedettel. Így is mondhatom ugyanezt: ne imádd Istent csak szóval, hanem tettel. Ne válasszam szét egészségtelenül az imaéletemet és egész napi munkámat: ez is ima és az ima is lelki munka. Krisztussal nemcsak a szentmisében vagyok egyesülve, hanem a meditációban és breviárium közben, hanem napközi fohászaimban, hittanításomban, karitászmunkámban, hivatalomban, adminisztráció és újságolvasás közben, amit prédikációnál akarok értékesíteni. Ez az én Istendicséretem, hogy krisztusi ember vagyok, ez a példa világít mindenkinek. Hogy a krisztuskövetésben boldog vagyok, ez Isten dicsőítése. Ha alázatos és engedelmes vagyok, ha ez nehéz, akkor ez engesztelése és elégtételem. De ha mégis sikerül legyőznöm a nehézségeket, a csüggedést, érzékiséget, indulatosságot, hálát adok a kegyelemért, a megpróbáltatásért, mert Krisztusi maradhattam, mert nem sikerült semmiféle hajlammal, ördögi kísértésnek, emberi tekintetnek elválasztani engem Krisztustól. Ez az én szentmisém folytatása, ez az én életáldozatom, ez az én imádságom, mindez egybefolyik egy lelki egységbe, amely mégis mindennap más, változatos és új, sohasem unalmas, mindig kap va-

lami új színezetet a körülmények módosulása révén. Ez az életáldozat betetőzése minden imának. Erőt merít a szemtmiséből és kigyullasztja az önfeláldozó szeretetet, a megnem osztott szívet lelkesedésbe hozza. Nem akarom engedni, hogy sportolók, újságírók, felfedezők, üzletemberek, utazók felülmuljanak engem ebben a lelkesedésben, odaadásban, udvariasságban, tapintatosságban, amit ezek földi céljaik érdekében olyan finoman ki tudnak dolgozni, hogy ők csinálják a divatot, ők teremtik meg az életstílust, a jó modort... Pedig nekem kellene az isteni izlést érvényre juttatni. Ki tudja ezt megcsinálni, ha nem az aki az élet sója, aki világosságot merít az örök fényből, akit segít Róma, mint egy erős földi röléállomás.

Ha ellopok egy nagyobb összeget s azt jótékonyásra fordítom, akkor ezt minden józaneszű ember furcsa jótékonyáságnak fogja tekinteni. Ilyen fajta azonban az én áldozatom és milyen értéke van, ha én ugyan naponta misézem, de magamat nem áldozom fel? Hogyan merem én Krisztust feláldozni? úgy mint Pilátus? vagy a zsidó főpapok? úgy mint Judás? vagy a római katonák? Tudom, hogy effektívén ma már nem végezhetem ki Krisztust, aki többé már nem halhat meg. De erkölcsileg ugyanolyan beszámítás alá esem, mint a felsoroltak, ha magamat elkülönítem Krisztustól, ha nem tartozom a Szűzanya és János apostol csoportjába, akik bátran ki mertek tartani az Ur mellett akkor is, amikor mások ezt kockázatosnak tartották, amikor ez a tömeggel való nyílt szembe fordulást jelentett. Isten előtt mindegy, hogy én ma, vagy 1959 évvel ezelőtt vagyok hűtlen, önző, gyáva, irigy, féltékeny, goromba vagy pártoskodó.

Hogy Krisztus áldozata az enyém legyen, nekem is ugyanazt fel kell áldoznom, amit Krisztus: alázatosan a tehetségemet az Atya tiszteletére. Neki adok vissza mindent, amit Tőle kaptam. Hogy ne legyen lopott jószág feláldozása az én áldozatom,

az alter Christus életéből mindent ki kell dobnom, ami Isten-nélküli, Isten-telen, Krisztus-talan: ez az áldozati adomány ára. Így lesz joggal az enyém Krisztus a szentmisében. Különben pedig csak szinlelés a misézésem, mert bár elismerem értéknek a Megváltó önfeláldozását, de ugyanezt magamránézve nem tartom kötelezőnek, túl soknak, túl nagynek tartom azt az árat, nem tudom megfizetni a feltűnésnélküli szerény munkát, teológiai tudásom felszinen tartását, a háttérben maradást oltártestvéreim mögött, a cin nélküliséget, a haszon nélküli kritizálást.

Csak ha becsülettel megfizettem az áldozati adomány árát, akkor lesz az enyém. Csak így nem szinlelem a Krisztussal való barátságot. Csak így vagyok méltó az üldözöttekhez, akik a krisztustalan rendszer áldozatai, csak így érdemszerző az én áldozatbemutatásom, mert így bűnbánó, így alázatos és engedelmes a kereszthalálig az Atyának engedelmeskedő Krisztussal szemben.

A szentmise továbbá egybe van kapcsolva Krisztus testének és vérének a vételével. Ha meghoztam a tisztalelkű áldozatot, visszakapok belőle valamit. Az áldozat célja ugyan Isten legfőbb uralmának az elismerése, imádata, de Isten úgy rendezte be a világot, hogy az ő tisztelcte és szolgálata egyuttal mindenkinek testi-lelki hasznára is legyen. A haszon nemcsak az enyém, hanem mindenkié: korlát nélkül részesedhet mindenki az áldozati életből: a végtelen jóra nem kell féltékenynek lenni, nem csökken az értéke, ha sokan kapnak belőle, sőt annál inkább kitűnik az Isten nagysága, végtelen hatalma és jósága, aki szüzeket nevel, szentekké tesz, akiket nem lehet megérteni az anyag, a pénz, a vér törvényéből, mert nyilvánvalóvá válik, hogy Istenből születtek, másfajta emberek, önzetlenek, üldözöttek de nem üldözők, hitvallók és vértanúk, akik nem e világból és nem e világra valók, élehetetlenek evilági értelemben, nem ők irányítják a világ sorát, de nem is engedik magu-

kat irányítani világnézeti divatoktól és diktatúráktól. Nekik nem izlik a hatalmasok kosztja, mert jóllaktak a Bárány husával és megittasodtak a Bárány vérével. Már az ószövetségben is isteni étel és ital volt az áldozatban való részesedés, mert előzőleg Istennek ajánlotta és szentelte a pap az adományokat, amikről lemondott a tulajdonos. Istennek adta és Isten visszaadott belőle valamit. Én mit adok az Urnak? Bűneimet adtam oda: confiteor, aufer a nobis Domine iniquitates meas, indulgere digneris omnia peccata mea: így kezdődik az előmise. Ez az én adományom, de ennek tiszta, teljes adománynak kell lennie, semmit se tartsak vissza, hogy annál nagyobb, annál egészségesebb legyen az étvágyam az égi eledelre, az angyalok kenyerére. Ezt kapom vissza ajándékkul az Urtól, panem-coelestem, omne delectamentum in se habentem. Érzem-e? A hittemmel fogom fel. Megtiszteltetés számomra, hogy hivatalos vagyok az ég és föld Királya asztalához. Enyém az ég, enyóm a már itt a földön megkezdett örök élet, mert a feltámadás erejét hordom magamban. A láthatatlan világot látom már itt a hittemmel, mert nem szemüveget, de messzelátót, sőt többet, ultra elektromikroszkópot ad nekem a hit, amely bevilágít az isteni titkok mélyére. Eucharistia ennek a megszentelt ételnek a neve. Nem tudok betelni eléggé hálával, hogy érdemem nélkül erre a bankettre meghívót kaptam. Hálát adok Krisztus kereszthaláláért, feltámadásáért, mennybemene- teléért, mert most mindez a dicsőség az enyém is és az enyéimé, mindnyájunké, akik hiszünk Benne. Hálát adok, hogy ekkora hatalmat kaptam, amellyel átlénye- gíthetem a kenyeret és bort. Csodáлом a természet e- rőit, hogyan nő a gabona, hogyan ujul meg a virágzó mező, hogyan frissül fel az állatvilág, hogyan ter- mékenyek az emberi házasságok: de itt az Istenember születik misztikusan-szentségileg ujjá. Nem értem, hogyan lehetséges ez, de imádom és örülök, hogy így van, mert így Isten van bennem és én Őbenne.

Német Béla S.J.

PAPP ARCEL

VIANNEY SZENT JÁNOS

A plébános ur.

Vianney sohasem akart ur lenni. Nem volt azon a nézeten, hogy a falusi plébánosnak a falu legjobb módú emberének kell lennie, aki a legszébb házban, legnagyobb kényelemben lakik, akinek legfinomabb a konyhája a vidéken! Napokon át megtudott élni egy fazék penészes burgonyán. A plébánosról vallott felfogását egészen más tényezők határozták meg. Gyermekek korában, hajnali szürkületkor, szülei csürjében hallgatott misét. Láttá, hogy a vadként üldözött, Egyházához hű pap az állandó veszéllyel nem törődve, álruhában bujdosik, eldugott kis helyiségekben, csürökben, erdőkben misézik, gyóntat, áldoztat, és osztozik a hívő nép szenvedésében. Ezért János semmi áldozattól nem riadt vissza, hogy Isten papja lehessen. Nem törte meg a szinte képtelenségnek látszó latin tanulás, nem a bukás a teológiai vizsgán. Vasakaratlanul, buzgó imával elérte végre, 29 éves korában, nagy célját. Lelkipásztor lett.

Plébános, lelkész, aki az embereket jobbaká teszi, Istenhez vezeti, aki önmagáról megfelekezve csak hivatásának és feladatának él: ez a Vianney-féle, ideális paptípus.

Ecully káplánjának egészen mindegy volt, hogy a leghitványabb plébánia, Ars jutott osztályrészül. Az azonban nem volt neki mindegy, hogy Ars lakószobái az iszákosság, a táncőrületnek, a ki-

csapongásnak hódoltak, és a vasárnapot rendszere-
sen megszentelték. Munkatervében nem a
legmodernebb lelkipásztori módszer állt első he-
lyen, hanem az önmegszentülés, önmagának fenntar-
tás nélkül való átadása Istennek és hivatásának.
Az alázat és türelem, melybe annyira " belejött "
élete során, most nagy hasznára volt, Az Istentől
elrugaszkodott embereket felkeresni, szeretettel
megnyerni, a legmélyebb meggyőződéssel prédikál-
ni, rendszeres hitoktatást tartani, beteget lát-
ogatni, a gyónóknak mindig rendelkezésre állni,
jót tenni, az igazságot megmondani, imádkozni, és
ujjból imádkozni a plébániáért, vezekelni; ez volt
az ő útja, - ezen járt éveken át, anélkül, hogy
érdemleges eredményt látott volna. De ő tudta, hogy
ez a helyes út, és hogy Isten dolga ezek után az
eredményről gondoskodni.

Mennyi keserű csalódástól maradna ment a
pap, ha mindig ezt az áldozatos, alázatos, Isten-
ben bizakodó utat járná!

Mennyire fellélegzett Vianney plébános, mi-
kor először vette észre, hogy néhány paraszt a
mezőről hazajövet önként betér a templomba a
szentségimádásra! Végre megmozdult a tunya tömeg!
Az emberek kezdtek rendszeresen templomba járni, meg-
hallgatták a prédikációt, sőt gyóntak is. Gyónás -
kor vették észre, hogy plébánosuk Istentől megvilá-
gosított, páratlan lélekismerő, aki kevés, de ha-
tásos szóval mindenkinek meg tudja mondani, amire
leginkább szüksége van. Évtizedek múlva a megvetett
Ars mintaplébánia lett, és plébánosát nemcsak Fran-
ciaországból, hanem még a tengeren túlról is töme-
gesen keresték fel. Végül is naponként 12-18 órát
kellett gyóntatnia.

Az ember bámulja az eredményt, melyet egy
egyszerű falusi plébános elért. Fontosabb, azonban,
hogy eredményének a titkáról meg ne feledkezzünk.
Sokat könyörögjünk a szellemért, mely Vianneyt él-
tette.

Ez pedig: teljesen Istennek és hivatásunknak élni, és munkánk gyümölcsét türelemmel várni. A siker nem fog késni, ha szt Vianney utján járunk.

Epizódok az Arsi plébános életéből

A papság kegyelme

Mily nagy dolog papnak lenni! A pap soha sem értheti meg méltóságát, legfeljebb a mennyországban. Ha már itt a földön megértené, belehalna. Nem az ijedtség, hanem a túláradó szeretet ölné meg.

A papság nagy teher. Ha nem volna az a vigasza és boldogsága, hogy naponként misézhet, nem bírná ezt a terhet hordozni.

A pap anya és dajka. Táplál. - Amikor a harang a templomba hiv, és megkérdeznek, hová mégy? Azt felelheted: Lelkemet megyek táplálni. És ki gondoskodik a lakomáról és ki teríti az asztalt? A Pap. És mi az ebéd? Urunk szentséges Teste és szentséges Vére. Istenem, Istenem hogy szerettél minket!

A szentmise

Ha a szentmiséről beszélt mindig a meghatottság könnyei ültök szemében. " Oh, nézd csak kedves barátom - mondja egy papnövendéknek, - én jobbra viszem őt és ő a jobboldalon marad; balra viszem őt és a baloldalon marad. Csak a mennyben fogjuk megérteni, milyen nagy boldogság a misézés. "

Szentáldozás

" Ha az ember megáldozik valami különös dolgot érez. Jóleső érzés fut végig az egész testén. Mi ez a jóleső érzés? Nem más mint Krisztus Urunk ereje, ki szentségi hatását közli az egész testtel és megrendíti azt. Ilyenkor önkéntelenül mondjuk Szent János apostollal: Az Ur az!+

Apostoli buzgósága

Toccanier abbé egyszer azt kérdezte tőle :
" Plébános uram, ha a jó Isten szabad választást engedne, hogy vagy éppen a pillanatban az égbe menjen, vagy még a földön maradjon, hogy a bűnösök megtérésén fáradozzék; mit választana?" Azt hiszem maradnék." De lehetséges ez? Hiszen a szentek olyan boldogok a mennyországban! Igaz, de a szentek már csak tőkepezesek, kamatokból élnek. Már nem dicsőíthetik a jó Istent úgy mint mi, a lelkek üdvéért vállalt munka, szenvedés és áldozatok által." És meddig maradna? Itt maradna a világ végéig?" " Maradnék" - felelte Viannev.

A lélek vadász

Jellemző Dorel Ferenc esete. 32 éves volt. A templom felé vezető utat már régen elfelejtette. Menjünk el holnap Arsba - mondta egyszer neki barátja. - Ott meglátjuk azt a híres plébánost, aki éjjel-nappal gyóntat. " Talán te is gyónni akarsz?" " Miért ne?" Kedves egészségedre! Menjünk hát megnézni azt a híres plébánost. Míg te gyónsz, én majd elmegeyek vadászni."

Másnap Dorel vállára veszi fegyverét, vadászkutyáját is magával viszi, nem mintha szándéka volna vadászni, hanem csak azért, hogy valaki arsi zarándokot ne találjon látni benne. A két barát éppen akkor érkezett Arsba, mikor Vianey a térdenálló tömeg között haladt át az utcán. Őket is oda vonzotta a kíváncsiság. A szent közelükbe érkezett. Szemben áll a vadással. Futó pillantást vet a kutyára (mely gyönyörű állat volt), majd a gazdájára és így szól: " Uram, kívánatos volna, hogy a lelke is olyan szép legyen, mint a kutyája," Dorel elvörösödik, lehorgasztja fejét. Kevéssel utóbb igazai bánattal őszinte szentgyónást végzett és még ugyanabban az évben az aiguebelle-i trappista mosostorba lépett.

A bánat könnye

Nem egyszer csodálkoztak immel-ámmal, félbánattal gyónó zarándokok, hogy gyóntatójuk **sűrű** könnyeket hullat. " Atyám miért sirsz oly keservesen?" kérdik tőle ? Azért sirok, mert te nem sirsz gyerme kem " volt a válasz. Ezek a szavak megtörték a jeget. A bűnös lelkébe behatolt az igaz bánat.

Tudományának forrása

Egyik plébános igen kuszált esetet terjesztett eléje. Sokáig törte a fejét az eset helyes megoldásán, mások tanácsát is kikérte, de nem tudott dűlőre jutni. Vianney olyan gyors és határozott, minden kételyt eloszlató megoldást adott neki, hogy az illető nem tudta elrejtteni meglepetését. " Hol végezte Ön hittudományi tanulmányait, plébános uram?" kérdezte tőle. Vianney olyan kézmozdulattal, amely inkább tanács volt, mint felelet, imazzsámolyára mutatott.

Felelősség tudata

Valahányszor lelkipásztori hivatására gondolt, mindig borzadás fogta el. Hányat avattak már szentté közülünk? Alig egy-kettőt. Ez a szent szerzetes, amaz hithirdető, ezek világiak, amazok püspökök. A plébános a világban él: társalog, politizál, ujságot olvas; fejében zsong ez a sok mindenféle dolog. Így meggy elmondani szentmiséjét, papi zsolozsmáját és sajnos, mindezt úgy végzi, mintha közönséges dologról volna szó. Hát még a gyóntatás! És a többi szentségek! Mily borzasztó dolog plébánosnak lenni!

A tánc

Ker. Szent János kápolnájára ezt iratta :
Fejének tánc volt az ára.

A szószerék felelőssége

Ha tudnám, hogy a szószerékről lejövet megölnék, ez sem tartana vissza attól, hogy hirdessem az igazságot. A pásztor, aki kötelességét teljesíti, mindig kezében hordozza a kardot.

Imaélete

Nem árulta el egyenesen belső élete titkait, de sokszor megtette ezt akaratlanul is. " Kedves gyermekeim, ha éjjel felébredtek, siessetek lélekben az Ur Jézus elé, imádjátok Őt a szentségházban és mondjátok neki: Uram Istenem, ime itt vagyok! Eljöttem, hogy imádjalak, dicsérjelek, áldjalak! neked hálát adjak, téged szeresselek és az angyalokkal együtt társaságodban időzzem" .

A tabernakulum

Kevesebbet föltűnni az ujságban, többször föltűnni a tabernakulum előtt - így biztatta magát egyszer a Szent.

Tebenned biztam

Egyszer nagy szomorúsága közepette csodálatosan megvigasztalta őt az Ur. " Vagy két napja nem tudtam aludni: ágyamon ülve sirattam vétkeimet. Ekkor nagyon lágy hangot hallottam, mely azt susogta fülemben: In te Domine speravi, non confundar in aeternum. Ez kissé felbátorított. De mivel a levertség tovább tartott, újra érthetően szólalt meg a hang: In te Domine speravi. Körülnéztem, de senkit se láttam.

Mi a hit?

A hit abban áll, hogy Istennel úgy beszélgetünk, mint az emberrel. - Mily szép az élet, mely a

mi Urunkkal való egyesülésben áll! A belső élet a szeretet fürdője, melyben a lélek elmerül. A lelket úgy öleli az Isten, miként az anya gyermekének fejét magához szorítja és csókjaival halmozza. A mi Urunk éhez a lelket!

Alázata

Abban a rendíthetetlen meggyőződésben élt, hogy a jó Isten csak azért választotta őt, mert nála alkalmatlanabb egyént nem talált. " A jó Isten irgalmasságának nagy művére az én szolgálatomat veszi igénybe, noha csak tudatlan pap vagyok. Ha még nyomoruságosabb eszköz kerülhetett volna keze ügyébe minden bizonnyal azt választotta volna és azzal még százszor több jót tett volna."

Okossága

Minden cselekedetünkben a keresztény okosság vezéreljen. Teszem, husz garasod van. Mísét akarsz mondatni: de ugyanakkor értesülsz, hogy egy szegény család nagy nyomoruságban sínylődik, úgy hogy betevő falatja nincs. Jobb, ha ennek a szegény családnak adod a pénzedet. Mert szentmisét mindennap mondanak, arra mindig lesz pap; de ezek a szegények éhen halhatnak!.... Vagy: nagyon kedveled az imát; az egész napot szívesen a templomban töltenéd. De eszedbe jut, hogy nyomorgó család javára kézimunkát vagy más hasznos munkát végezhetnél; a felobaráti szeretetnek ez a cselekedete sokkal kedvesebb lesz az Isten előtt, mintha egész nap térden állva imádkoznál."

A temető; ereklyetartó

Egy temetőszentelés alkalmával megjegyezte az arsi plébános; " Ez itt valóságos reliquiarium." - Szentjeit ő nevelte.

Vágy az örök haza után

Ezen vágyát egyszer kedves hasonlattal magyarázta meg. "Tegyük fel, hogy kis gyermek volna itt a templomban, anyja pedig fönt a karzaton. A gyermek anyja felé nyujtaná kis karjait és ha saját lábán nem mehetne fel a lépcsőn, másokat kérne, vezessék fel oda. Szóval addig nem találna nyugtot, míg csak édesanyja karjába nem kerülhetne. "

A SZENT HALÁLA

Aki azt várta, hogy a haldokló arsi plébános szüntelenül könnyeket fog hullatni, fönséges mondásokkal fog elbűvölni, ihletett szavakat hallatni a kiválasztottak boldogságáról, az alaposan csalódott. Vianney halálában épp oly szerény volt, mint életében. A szent egyszerűségben rejlik az igazi nagyság.

1859 július 29-én szokása szerint 16 - 17 órát töltött a gyóntatószékben. De már egészen kimerülve tért haza. Székre rogyott és azt nyögte: "Nem bírom tovább." De nem engedte, hogy ágyánál virrasszanak. Munkatársait éjjeli pihenésre küldte. Reggel egy órakor csengetett. Lassagne Katalin sietett hozzá. "Fáradt plébános ur?" kérdezte. "Igen, szegény végen közeledik". Reggelre még jobban elgyengült és így elfogadta az ápolást, melyet eddig visszautasított. Megengedte Jeromos testvérnek, hogy derékaljat csusztasson nyomoruságos szalma - zsákja fölé.

Az a hír, hogy Vianney aznap és talán soha többé szobáját el nem hagyhatja, rémületbe ejtette egész ársot és a zarándokokat. A templom zsufozásig megtelt és három napig szakadatlanul szállt fel az ima az ég Urához. Vianney azonban nem akart velük inádkozni, mert tudta, hogy ütött az ő órája.

Ő maga kérte, adják fel neki az utolsó szentségeket. Könnyekre fakadt, mikor hallotta a harang szavát, mely jelezte, hogy a szentségi Jézus elhagyta a templomot, hogy hozzá jöjjön. Egyik munkatársa térdre esett a beteg ágyánál és könyörgött neki, kérje Istentől egészsége visszaállítását. Ő fejét rázta. A szent kenet feladása után kérdezték, van e még valami kívánsága. " a teljes bucsut a halál órájára még nem adták meg nekem" mondotta. Toccanier abbé teljesítette kívánságát. Majd kérték, áldja meg plébániáját, munkatársait és összes apostoli munkásait. Kissé magába szállt, aztán az utolsó áldásra emelte fel kezét.

Szerdán este szelid mosollyal fogadta püspökét, ki sietett a haldokló ágyához és gyengéden megölelte őt. Lélekzete folyton gyengült. Csütörtökön, augusztus 4-én reggeli 2 órakor megszűnt lélekzeni, abban a pillanatban, mikor Monnin abbé a haldoklók imájában ezekhez a szavakhoz jutott: Veniant illi obviam sancti angeli Dei et perducant eum in civitatem sanctam Jerusalem.

A templomot zsufozásig megtöltő nép tudomására hozták, hogy a plébános meghalt. És a nép szava, mely igazán Isten szava volt, azonnal magasztalni és szentnek hirdetni kezdette azt, aki életében annyira szerette az alázatosságot.

Karingbe öltözött, virágokkal teleszórt hült teteme előtt két napig nagy néptömeg vonult fel. Mint valami drága ereklyéhez, érintettek kezéhez érmeket, keresztet, olvasókat, szentképeket és pedig olyan nagy mennyiségben, hogy a tisztelet teljesítő papok karja lehanyatlott a fáradtságtól.

Szombaton a temetés napján, közel hatezer ember szorongott Ars főterén és az utcákon. A környék összes harangjait meghuzták. 300 pap ment a koporsó előtt. Utjában mindenki térdre ereszkedett, hogy mintegy utolsó áldását fogadja. A szemekben könnyek csillogtak, de a sziveket igazi örömrészlet járta át. Mindenki meg volt győződve, hogy Vianney halálának

napja egy szent égi születésnapja volt.

Belley püspöke a község terén mondott szentbeszédében az összes jelenlevők meggyőződését szólaltatta meg, mikor jeligéül azokat a **szavakat** választotta, amelyeket az Egyház a szent hitvallók officiumában mond: Euge serve bone et fidelis , intra in gaudium Domini tui."

+ + +
+ +
+

EMIGRÁCIÓ

Az " emigrítis. "

Mind többen ezzel a szóval jelzik azokat a lélektani tüneteket, gátlásokat és egyéb nehézségeket, amelyek a menekültek nagy részénél többé-kevésbé mutatkoznak.

Ezek egyikére-másikára szeretnék az alábbiakban rámutatni úgy, ahogyan azokat magam is, mások is nap-nap után tapasztaljuk. Világos, hogy nem kritizálás a szándékom, hanem a lehető legvilágosabb ténymeglátás.

Fényes és tanulságos kongresszusa volt a Nemzetközi Katolikus Kivándorlási Birzottságnak b. e. Piazza biboros elnökletével Assisiben 1957 szeptember havában. Nagyon találóan rámutattak ott arra, hogy a kivándorlót hónapokkal, félesztendővel előre kell előkészíteni kivándorlására; vele annak az országnak, ahová kivándorolni szándékozik, nyelvét, szokásait, gazdasági és munkalehetőségeit, munkásvédelmi és egyéb törvényeit és rendelkezéseit, klimatikus és egészségügyi viszonyait, stb. megismertetni.

Mindaz nagyon szép, sugtam szomszédom fülébe. De mit tegyünk, ha félóra múlva várhatók a szovjetorosz tankok - és menekülni kell?!

A menekült, de sok tekintetben a kivándorló is, olyan mint az ágról hullott falevél: ideoda sodródik nem csupán földrajzi, hanem szokszor még inkább lélektani tekintetben. Hasonlítható egy gyökérszakadt fához is: külső életkörülményeiben is, lelkében is bizonytalan, ingadozó.

A szabadföldre érkezés öröme, az ezzel járó biztonság tudata, sokszor valóban emberséges, sőt

szinte túláradóan lelkes fogadtatás tulcsigázottan derülátó hangulatba ringatja. Minél magasabbra megy a derülátás hulláma, már csak az egyszerű lélek - tani reakció törvényeként is, annál mélyebb sötétlátásba csuszik le. Mindinkább tapasztalja, hogy az élet szabadföldön sem fenéig tejfel, hogy annak lakói, akármennyire jóakarók is, vérmérsékletben, életmódban, életfelfogásban sokszor teljesen mások. Ez a legjobb kölcsönös szándék mellett is elkerülhetetlenné teszi a kölcsönös félreértést, megnevértést, elkodvtelenedést. Mindezt óriási mértékben fokozza a befogadó ország nyelvének nemismerése. Ez kétségbeejtő tehetetlenségi érzést, alacsonyabbrendűségi gátlást vált ki. Ezek reakciójaként pedig az idegen nyelvy, az azt beszélők iránti elkoseredést és lebecsülést.

Sokan a szabad nyugati országokban képzeletükben földi paradicsomot láttak. Ez az emberek nagy részénél nagy jólétet és kevés munkát jelent. Hogy nagy a jólét, azt minden nyugati város, sőt falu kirakatai, a gépkocsik tömege stb. mutatja. Hogy e jólétnek hosszu, kemény munka az ára erre biz nem igen gondoltak a menekültek.

Ahogy a lehullott falevelet a legkisebb szél ide-oda sodorja, ugy a menekült is sokszor nyughatatlan. Nem találja helyét. Rendkívül érzékeny. Elégedetlen. Könnyen sértődik. Máshova kívánkozik. Munkahelyét minden komoly ok nélkül könnyen és sokszor bejelentés nélkül, fölmondás nélkül elhagyja ; arra nem gondolva, hogy ezáltal nem csupán magára, de az általánosítás révén minden magyarra segíti rányomni a megbizhatatlanság bélyegét. Ha optimizmusát el nem vesztette, azt mondja magában : mindenütt jó, - csupán ott, ahol vagyok , ott rossz! Ha pedig teljesen pesszimizistává vált, akkor ezt ugy formulázza: mindenütt rossz, de ott, ahol vagyok, a legrosszabb!

Egyszerre óriási honvágy fogja el. Ezt ügyesen fokozza a budapesti rádió magyar zenével, hivoga-

tó üzenetei. Ilyenkor lehorgasztott fejjel, kétségbeesett arccal ülnek körül a rádiót és könnyen megfogamzik bennük a hazatérés szándéka. Általános emberi hajlam a multat rézsaszinben látni. Annak rossz oldalait feledni. Feledni azt is, hogy a Nyugatról risszatérőknél már a puszta tény, hogy Nyugatra menekültek, mindaddig, amíg a kommunista uralom tart, magában véve is rossz pont. A fölkeelésbe való részvétel, vagy más okok súlyos megtorlásokat vonhatnak maguk után, de bizonyos idő múlva, talán nem is rögtön hazatérés után. Ugyanis a kommunista rezsim kezdetben sokszor nem bántja a hazatérőt, hogy a külföldön maradt ismerőseinek megírhassa, hogy vele otthon semmi rossz nem történt, tehát ők is nyugodtan hazatérhetnek.

Minden parancsuralmi rendszernek és így a kommunizmusnak is velejárója a zsarnokság és terror. Ez a lakosság nagyrésztében a hatóságokkal és azok intézkedéseivel szemben nagyfokú ellenszenvet, bizalmatlanságot, félelmet vált ki. Sokszor évtizedes megszokás. lélektani begyökerezettség szabadföldön sem szűnik meg rögtön, hanem soká fennmarad. Ez a befogadó országok hatóságaival való érintkezést nagy mértékben megnehezíti.

Hazavágyó hangulat ellenére is a menekültek nagy részét félelmi komplexumok gyötrik. Ha bármily ártatlan administratív ügyben valamely hivatalba, pláne rendőrségre kell menniük, nagy félelem fogja el őket. Jellemző eset történt Lausanneban. Ott több száz menekültet addig, amíg őket nem tudták másutt elhelyezni, katonai laktanyába helyezték. Egy fiatal menekült asszony, mikor a hosszú kaszányai folyosón - egy noha fegyvertelen - svájci katonát pillantott meg, olyan idegösszeomlást kapott, hogy hetekig az ágyat kellett őriznie.

- Sok száz menekültet kérdeztem meg. Köztük alig egy-kettő akadt, aki ne panaszkodott volna, hogy időről-időre arról álmodik, hogy ávósok üldözik.

A parancsuralmi rendszerben egyéni véle-

ményt, önálló kezdeményezést nem tűrnek. Az embereket a hatalom önállótlan függvényévé akarják tenni. Így nem csoda, ha a menekült a szabad földön is csak nagynehezen és sokára szokja meg azt, hogy ügyeit, sorsát önállóan, saját kezdeményezéséből kell intéznie és irányítania. Sokszor fogalma sincs mit jelent a szabadság és hogyan kell azzal helyesen élni. Főleg a menekült ifjúság azt sokszor a féktelen szabadosággal téveszti össze. Az otthoni pénzbeli bizonytalanság pedig nagyon megnehezíti nekik a jóértékű külföldi pénzzel való okos beosztást és takarékoskodást.

A menekülteknél gyakori "emigrítis" szóval jelezhető lélektani hullámzások, kedélybeli depressziók stb. a maguk teljes sulyukkal nem ritkán csak hónapok, sőt évek múlva törnek ki. Ha ilyenkor a kedélyszobott menekültet rá tudjuk vezetni annak a belátására, hogy ez nála nem pusztán egyéni, személyi baj, hanem többé-kevésbé szinte szükségszerű velejárója a menekült állapotnak és az azzal járó gyökértelenségnek és nyugtalanságnak: akkor az illetőt sok esetben sikerül megnyugtanni.

Külön fejezet a menekült ifjúság. - A kommunizmus alaptétele, hogy minden rossznak ősforrása a magántulajdon. Ha ezt sikerült megszüntetni, automatikusan jön az általános jólét. Márpedig a magántulajdon iránti hajlamnak egyik, hogy ne mondjam legfőbb tényezője a család, a családi kötelek. Ez egyik főoka annak, hogy a kommunizmus a családot akarja szétzüllesztetni. Olyan munkarendet teremt, amelyben a család nem lehet együtt, amelyben a gyermekét lehetőleg kevésbé vehesse körül a szülői gondozás, családi meleg. Így a magyarországi évtizedes kommunista uralom alatt százezerrel nőttek fel fiatalok családi meleg, szülői szeretet híján. Ez mélységes lélektani kedélybeli űr, amely károsan hat egy egész életre. Ehhez járul sokaknál, hogy az iskolában vallás-erkölcsi nevelést alig, vagy semmit sem kaptak. Könnyen eldurvulnak. Itt

kint az elnéző, anyhe bánásmódot sokszor csak gyöngeségnek tartják és mintegy szabadalmi levélnek rendetlenkedésre, duhajkodásra. A velük való bánásmódban bizonyos erőskezűségre van szükség. Ugyanakkor azonban lelkük legmélyén és tudatuk alatt mérhetetlen a vágy valódi, önzetlen szeretet után. Mindenütt, de ennél az ifjuságnál különösen időszerű a bánásmódnál Lacordaire mondása: legyünk kemények, mint a gyémánt és ugyanakkor gyöngéden szeretők, mint az édesanya.

A menekültügynek legszomorubb része a hosszú ideig, hónapokig, sőt évekig, évtizedekig tartó anyagi, szellemi, testi-lelki tespedés, hogy ne mondjam rothadás a menekült táborokban. Ez annak, amit "emigrítis" gyűjtőfogalommal lehetne kifejezni hatványozott méreteit termeli ki.

Miért irtam meg mindezt az emigráns magyar papok lapjában? Hisz kedves paptársaim munkájuk közepette mindezt, sőt enél sokkal többet és többfélét tapasztalhattak!

Ezek megírásánál két szempont vezérelt. Egyrészt nem árt ezeket a tapasztalatokat, megfigyeléseket időről-időre újból összefoglalni és szemünk elé állítani. Annál is hasznosabb ez, mert újból figyelmeztet minket arra, hogy mennyi megértés, szeretet és türelem kell menekültjaink lelkigondozásához.

Másrészt azt is jó fontolóra venni, hogy a pap sajátlatosan magas szellemi és lelki műveltsége és sajátlagos állapotbeli kegyelmei mellett és mint menekült többé-kevésbé maga is ki van téve a menekültség tényével járó lelki és kedélybeli megrázkódtatásoknak. Ezért a menekült pap magának is, lelki - pásztori munkájának is, szolgálatot tehet azzal, ha az "emigrítis" főnt bemutatott és egyéb jelenségeit azzal szándékkal is vizsgálja, hogy azok egyik - másika nem terheli-e saját egyéni életét is.

Pfeiffer Miklós

H A Z A I   K R Ó N I K A

A magyar katolikus Egyház eseményei :

Akik a magyar Egyház életét hiteles adatok alapján figyelik, kénytelenek megállapítani, hogy az elmúlt hónapokban az Egyház újabb mélyponthoz érkezett, mely vigasztalanabb és szomorubb az eddigi válságoknál. A szentszéki rendeletek semmibe vételével vezető állásokba visszaültetett békepapok mellett a békemozgalom régi vezetői teljes mértékben kezükbe vették az Opus Pacis-t, a püspöki karnak csak a reprezentáció és az eleve megszerkesztett határozati javaslatok jóváhagyása maradt meg, azon kötelességükön felül, hogy az egyháznegyvei békegyűléseken ott kell lenniök, egy emelvényen a kiközösített Beresztóczyval, Horváth Richárddal. Az ÁEH és az ÁVO közreműködésével olyan tökéletesen működő spicli-rendszert építettek ki a papság soraiban is, hogy már egymás között sem mernek őszintén nyilatkozni. A Katolikus Szó, Az Opus Pacis lapja, a püspöki kar akarata ellenére, egyházi **conzura** nélkül jelenik meg. A lap állandó témája, hogy a papi békemozgalmat az idő igazolta, csak ez a helyes út, a békének ezt az utját járta az Egyház évszázadokon át. A kommunizmus a békének védelmével, a szociális igazságosság megvalósításával, az életnivó emelésével tulajdonképpen keresztény erényeket valósít meg. Meg van tehát a közös alap az együttműködésre, a kommunista rezsim támogatása **nemcsak** szabad, hanem keresztény kötelesség! Csak természetes ezek után, hogy az utóbbi hónapok erőszakos kolchososítása terén sem hiányozhatott a békemozgalom tevékeny együttműködése: Rozsály c. prépost felhívá-

sát hatalmas plakátokon hirdették, bizonyítván az elnyomottk, kifosztott, egyszerű parasztok előtt, hogy keresztény szempontból is milyen áldás a kolchosz! A papi békemozgalom vezetői látogatásokat tesznek különböző termelőszövetkezetekben, ahol kommunista cinizmussal s megfelelő kifejezések kíséretében demonstrálják előttük a természetes megtermékenyítés módozatait.

Csak természetes, hogy mindezek láttán keserűséggel, az ellenkezés feszültségével telik el a hűségesek, főleg az idealista fiatalok szive. Bármilyen tragikus is következményeiben ennek a felgyülemlett keserűségnek, ellenszenvnek, de legmélyebb gyökerében tiszta papi élet-ideálnak kirobbanása, megértéssel, sőt nagy vigasztalással állunk a budapesti központi szeminárium hitvalló papjai és kispapjai példája előtt.

Már az elmúlt évben is ismételten tüntetőleg távolmaradtak a kispapok a papi békemozgalom gyűléseiről. Az előljáróság, ismerve a helyzetet, kérte a békemozgalom vezetőségét, hogy a januári nagy békegyűlésre ne hívják meg a kispapokat. Beresztóczy Miklós azonban ragaszkodott hozzá, mégpedig a névszerinti, személyes meghíváshoz. Ennek ellenére a 90 kispapból mindössze egy jelent meg! Az ÁEH maga elé idézte a kispapok képviselőit s magyarázatot kért. Ezt meg is kapta: a papi békemozgalom vezetői nem képviselnek életideált számukra s amíg ezek vezetik a békemozgalmat, nem fognak ennek gyűlésein megjelenni! A bátor kiállítás megdöbbsentette az ÁEH vezetőjét, aki nem átallotta példásabb papi életre inteni a békepapokat! De az ügy nem maradt ennyiben: január végén a központi szeminárium növendékeit egy hónapra hazaküldték "gondolkodni", azzal, hogy csak azok jöhetnek vissza, akik majd behívót kapnak. A tárgyalások folyamán az ÁEH ragaszkodott ahhoz, hogy 14 kispap nem térhet vissza a szemináriumba. Ezeket egyévi próbaidőre utasították, melynek eredményétől függően később esetleg visszatérhetnek. Leváltották

Papp Imre spirituálist is.

A március 3-án megindult tanítás két nagy meglepetést hozott: 16-an szolidaritást vállaltak eltávolított 14 társukkal s nem jelentek meg a szemináriumban. A megjelent 60 kispap bojkottálta Szörényi Andor prodékán előadásait az Uj Emberben megjelent cikke miatt s közös levelet intézett a püspöki karhoz, melyben ártatlanul eltávolított társaik visszafogadását kérték. Kijelentették, hogy hajlandók résztvenni a békegyűléseken is, de csak azokon, melyeket a püspöki kar hív össze. A levél következménye az volt, hogy az ÁEH hűségnyilatkozatot követelt a kispapoktól, melyben visszavonják vádjait a békemozgalmi emberekről, kijelentik, hogy szó nélkül engedelmeskednek az előljárók minden parancsának s nem tartanak többé titkos összejöveteleket a szemináriumban. 50 kispap a hűségnyilatkozatot visszautasította s eltávozott a szemináriumból. Így a szeminárium létszáma 10-re csökkent. A budapesti központi szeminárium sorsa súlyos csapás a magyar Egyházra. Nem kétséges, hogy az ÁVO állandóan a nyomukban lesz ezeknek a hitvalló fiataloknak, akik már aligha érik el életük célját: a papi hivatást. 80 válogatott, tehetséges ifju olvasztása ma kétszeresen sújtja az Egyházat. Sújtja következményeiben is, mert az ÁEH nem fog nyugodni, s "tisztogatást" fog végezni a többi szemináriumban is. De ha mindezt mérlegre tesszük, mégis azt kell mondanunk, hogy a kispapok áldozata, példaadása olyan erkölcsi erőt hozott a felszínre, mely meg kell, hogy rázza, rádöbentse a papságot és a híveket arra, hogy a fejlődés veszedelemes szakadékokhoz vezetett, melyet nyugodt lelkiismerettel már nem lehet átlépni. Szeretnők hinni, hogy ez az eset tragikus külső következményei mellett is felrázza a lelkiismereteket s erősíti a belső ellenállást a nagyon lábrakapott opportunizmus ellen. Elképzelhető a püspöki kar helyzete" megosztottan látni az Egyház valamikor jól rendezett so-

rait, a fegyelem lazulását, az árulók és azelóták közt őrlődve, emberileg reménytelenül küzködve a cinikus, brutális erőszakkal. A kormányzati szabadság sohasem volt annyira korlátozva, mint ma. A legkisebb kápláni diszpozíciónál is alig van befolyása. S helyt kell állnia, amíg az isteni Gondviselés le nem veszi válláról ezt a keresztet.

Személyi vonatkozásban: Grósz József kalocsai érsek a Széher-uti kórházban ünnepelte püspökségének 30. évfordulóját februárban. Aztóá - sikeres műtét után - újból visszatért Kalocsára. Kovács Sándor szombathelyi püspök hónapokig tartó betegség után újból átvette egymázme gyéje kormányzását. Dudás Milós hajdudorogi gör. kat. püspök is annyira javult, hogy átvehette egymázme gyéje irányítását. Szabó Imre segédpüspök Húgyagról Esztergomba költözött. Endrey Mihály esztergomi delegátus lemondásának jogerőre emelkedését várja Vámos-mikolán. Shvoy Lajos székesfehérvári püspök az elmúlt hónapban ünnepelte 80. születésnapját. Ebből az alkalomból XXIII. János pápa kéziratall üdvözölte Shvoy Lajost s apostoli áldását köldte neki.

Mind örvendetes tényt kell megemlitenem, hogy a Szent István Társulat kiadásában megjelent a Cantorum c. munka Harmat-Werner szerkesztésében kántorok részére. Második kiadásban jelenik meg a magyar misszálé, a gör.kat. imakönyv, egy német nyelvű kat. imakönyv s több hittankönyv.

A sötét helyzetkép, melyet vázolni kénytelen voltam, inditson mindenkit arra, hogy imádsággal, áldozatvállalással siessünk szenvedő magyar Egyházunk segítségére.

K r ó n i k á s

Az Egyház helyzete Erdélyben.

Szorongó szívvel, aggódó lélekkel kísérjük figyelemmel a Csonka- Ország üldözött Egyházát. Azonban azt mondhatjuk, hogy onnan a tövis-korona minden szurása szinte átérzik, a keresztut minden lépése szinte áthallik ide a szabad földre. Valahogy jobban meg tudjuk találni a módját is annak, hogy az imádságon kívül - egy kis vigaszt, segítséget átcsempésszünk a vasfüggönyön, orvosságok, csomagok, könyvek, pénzegély formájában. A mély magyar börtönön kell azonban átmenni és még egy vasfüggönyön, ha el akarjuk válahogyan érni Erdély magyarjait. A hatalom birtokosai pedig igyekeznek mindent megtenni, hogy a kétszeres bilincsbe vert testvéreinknek még csak a sikolya se jusson el hozzánk.

Kettős a bilincs: az orosz kommunista atheizmus és az ezzel megalkudott hivatalos román ortodox Egyház láncszemeiből fonódik össze. Titóhoz, a csehekhez került testvéreink felé mégis több a lehetőség. Erdély és Kárpátalja magyarjai vannak elzárva a leghermetikusabban.

Annál többet kell imáinkban gondolni rájuk és hiveinkkel is imádkoztatni értük.

Amikor a görög katolikus Egyházat teljesen felszámolták, Groza miniszterelnök kijelentette: "Ami a görög katolikusokkal történt az semmiség ahhoz, ami a római katolikusokkal fog történni."

Erdély lakosságából k.b. egymillió kétszázézer a magyar és kb. hárommillió a katolikus. Ebből kb. egymillió 300 ezer a római, a többi görög katolikus. Az orthodoxok száma Romániában tizenkét millió. Az első lépés az egyházüldözésben a görögkatolikusok felszámolása volt: a Moszkva irányítása al-

latt álló ortodoxiába beolvasztani. Hiába volt a hősi ellenállás. Az összes püspököket bebörtönözték. Az ellenálló papokra is börtön, kínzás, üldözés várt. De így is csak a papok egyharmada tört meg. A nőtlen papok mind hűek maradtak. Hosszu Gyula, kit legutolsónak tartóztattak le, szt. Vazul szavával válaszolt a miniszter fenyegetésére: " Ugy látszik, hogy te most először beszélsz katolikus püspökkel." 1948 dec. 31-i 358. sz. rendelettel hivatalosan kimondják a görögkatolikus Egyház eltörlését.

A latin szertartású Egyház üldözésénél a módszer a magyarországiékhöz hasonló. Az iskolák államosításánál a propaganda először itt is azt hirdeti, hogy a tanerőket átveszi az állam. Néhány apácarend, Nagyváradon a premontreiek tanári kara megkísérelték menteni a menthetőt, de csak egy-két hónapig taníthattak.

Márton Áron elrablása után, 1949 jun. 29-én oszlatják fel a szerzetesrendeket. Egyenlőre a ferencrendieket még meghagyják.

1949 tavaszán indul utolsó nagy, öt hetes bérmautjára Márton Áron. Utja neki is, mint Mindszenty biborosnak, mindenütt diadalut volt. Az Atyához menekül a megrettent nyáj. Hisz a háboru után át kellett nekik élniök a Manui gárdák és román csendőrök kegyetlenkedéseit, kik egyszerüen baltaival vágták le a fejét ártatlan áldozatainak. Csak a püspök szülőfalujában Csikszentdomonkoson 16 székyelyt fejeztek így le. Erdélyi szokás szerint a püspök látogatásakor a temetőbe is kimennek. A püspük bevonulása után, a templomból körmenetbe mentek a temetőbe. Márton Áron itt, a sirok között köti a lelükre, hogy az ősök szent hitét maradék nélkül adják át az utódoknak. Szinte érzik, hogy pásztor nélkül maradnak majd.

Sokszor elismételhetjük azt is, amit a leányoknak mondott: "Erdélyt nem a magyar hadsereg veszette el és nem is a román hadsereg hódította meg .

Hanem meghódították a román anyák, akik szültek, szültek és szültek, és elvesztették a magyar anyák, akik nem szültek.

Mikor Csikksomlyósra ér, már több mint száz-ezer zarándok várja és ő teljes püspöki díszben fehér lovon, bandériummal, négyezer székely kíséretében vonul be a bucsujáráhelyre.

Bérmutján még nem merik elfogni. Junius 16-án érkezik haza. Junius 21-én Bukarestbe tárgyalásokra. Taxival megy a tövisi állomásra. A soffőr kijavíthatatlan hibát szinelve megáll. Megjelenik egy másik autó, ezek utasai segítséget szinlelnek. Udvariasan betessékelik és így rabolják el feltűnés nélkül. Másnap Bukarestből a miniszterium méltatlankodva még meg is kérdezi, hogy hol késik a püspök.

Az összes latin szertartású püspökök börtönbe kerülnek. Hosszu ideig Fiedler István, nyugalmazott váradi püspök, az egyetlen szabad lábon lévő püspök Erdélyben.

A férfi szerzeteseket a bukaresti és gyulafehérvári püspöki palotákba zsufolják össze. Az 1800 apácát három zárdába. A ferenceseket se sokáig türik. Nekik 1948-ban még 27 zárdájuk van: 100 pater, 60 laikus testvér és 40 klerikus. 1950 körül jön a Dunacsatornaépítés. Ide elviszik az összes munkabírókat. 1952-ben mindnyájukat Mária Radnára hurcolják. 146-an voltak itt összegyufolva. 1956-ban négy-öt helyen kisebb zárdákban negyvenesével helyezik el őket. DE a zárdák egyszersmind a város aggmenházai, hihetetlen alacsony életszinvonalon. Kapálással, gyomlálással tartják fenn magukat. A fiatalabb testvéreket elzavarják, hogy álljanak munkába.

Ha a legkisebb érintkezést tapasztalják a külfölddel, 10-15 év kemény rabság a büntetés. Így kerültek egy évvel ezelőtt négyen is börtönbe. Ezért azt kérik ne írjunk, ne küldjünk cimükre semmit.

Márton Áron szabadon bocsátása után sem szabad. Gyulafehérvárt nem hagyhatta el. Most ő képviseli Gyulafehérvár, Temesvár, Nagyvárad, Szatmár, Jassi, Bukarest püspökségeit. Ezenkívül 4-5 görögkatolikus püspökség hívei is sub rosa hozzá tartoznak. És mindegyiknek van neki 96 papnövendéke, múlt évi adatok szerint. A hívek csodálatosan összetartanak és ragaszkodnak papjaikhoz, templomaikhoz.

Imádkozzunk és imádkoztassunk Erdély szenvedő Egyházáért. Erdély magyarjaiért, hogy legyen erejük ahhoz, ami ma hivatásuk - a költő szavaival:

"Apám a Kárpát hegyfalát védte dacos erővel
Hog is halt érte
De engem itt hagyott, hogy álljam a vártát!"

Erdélyi

OTTHONIAK SEGÍTESE

A Caritas Internationalis bécsi delegációjának magyarországi segélyakciója az 1958. évben:

A/ Világi személyek megsegítése.

1. Sokgyermekes családok és egyedülálló, keresetnélküli öregek segélyezése.

Egyéni ruhacsomag segítséget küldtünk;

7,898 csomag

2. Egyéni gyógyszersegélyezés

Életveszélyes megbetegedés esetében

Magyarországon nem kapható gyógyszert küldtünk;

6,231 személynek

B/ Egyházi segélyezés

1. Egyházi intézményeknek

Öreg és beteg szerzetesek és papok otthonainak

Tüzelőszén.....220 tonna

Élelem és ruha, gyógyszer, kötszer.... 45 tonna
 Budapesti Teológiai Akadémiának
 és szemináriumoknak teológiai szakkönyv 580 db
 Teológiai Akadémiának héber és görögbetűs
 írógép jegyzetek készítéséhez 2 db
 Egyházmegyének ostyasütőgép 3 "
 Szerzetes-iskoláknak fizikai tanszerek
 A Püspöki kar közös kérésére könyvnyomópapír
 28 tonna

Ebből nyert kiadást:

70,000 katekizmus,
 25,000 példányban a Czapik féle imakönyv
 25,000 példányban a Rogáts féle imakönyv
 25,000 " a Szunyogh féle Vasárnapi
 misekönyv
 Ezeken kívül Artner E. :Ókeresztény régiségek,
 Bánk J : Egyházi jog. Katolikus Elbeszélők.
 Ugyancsak a görög katolikusok szertartástana.

2. Egyéni segélyezés

Motorkerékpár pasztoráló papok részére 33 db.
 Autó püspök urak részére ..... 8 "
 Könyv egyes paptestvérek részére..... 155 "
 41 plébánia vagy templomépítés részére tudunk
 kisebb nagyobb segítséget nyújtani.

Az iroda feldolgozott az 1958. évben kb.
 35,00 egyéni kérést.

+ + + + + +
 + + + + +
 + + + +

MAGYAR NÉPÜNK PAPJA

MAGYAR LELKIPÁSZTORKODÁS ÉS NEMZETNEVELÉS

A cikkben néhány kiélelés
van, de talán éppen ezek
fogják kiváltani értékes
vitat.

Talán nincs még egy nép, amelynek katolikus papjában annyira egybeesik a lelkipásztorkodás és nemzetnevelés felelőssége, mint minálunk. Természetesen folyik ez abból, hogy vallási és nemzeti hagyományaink a legszorosabban összefonódnak. Gondoljunk csak a legtöbb szentet adó királyi családunkra, a Jézus! nevével pogány ellenségeinkre rontó eleinkre, a Boldogasszony Anyánkra, a Regnum Marianum eszméjére s a legnagyobb nemzetnevelőnkre, Széchenyire, akiről a legújabb történetírás bebizonyította, hogy vallásos motívumokból indult ki reformtörekvéseiben.

Sorsdöntő időkben és helyzetekben csak fokozódik a magyar lelkipásztor nemzetnevelő felelőssége. S mikor nehezedtek súlyosabb idők a magyarságra, mint most s hol nehezebb a lelkipásztor helyzete, mint épp az emigrációban? A nemzeti, családi, egyéni tragédiák súlya alatt nyögő, ezernyi gondnak, csábitásnak, megzavarásnak kitett külföldi magyarság lelki gondozása, különösen pedig a vallásilag kissé gyökértelen, nemzeti szempontból talajtalan ifjuságunk nevelése komoly nemzetnevelői problémák elé állít bennünket. Tudatosítsunk ezekből néhányat és vessük fel mindjárt gyakorlati megoldásukat. Szíves elnézést, türelmet kérünk olvasóinktól, ha közismert elvekre hivatkozunk - de csak azért tesszük, hogy tüstént gyakorlati alkalmazásukra térhessünk. Sok aggódó gond, lelkipásztorok kinlódó tanácskozásai sugallták e sorokat. Végre is tiszta vizet kell a pohárba önteni bizonyos csődjelenségek láttán. Videant consulas!

1. HÜSÉG A MAGYARSÁGHOZ. Az első alapelv, amelyet opportune–importune hirdetniünk kell: hűség a magyarsághoz. A hazaszeretet erény is, de szent kötelesség is. "Aki szeret, az hű tud lenni, sőt a hűség szive-vágya és szenvedélye." (Prohászka) Ennek egyik első következménye, hogy magyarul gondolkozzunk, érezzünk, beszéljünk az idegenben. Minden fölényeskedés, mellveregető hazafiaskodás nélkül, szerényen, de annál szívósabban következetességgel ragaszkodjunk magyarságunkhoz.

Gyakorlatilag: Családunkban, baráti érintkezés során, egymás között, édes anyanyelvünket használjuk! A szülőkre nagy felelősség nehezedik – tudatosítsuk ezt bennük. A családi szentély nyelve csakis magyar lehet. Helytelen álláspont, ha a "szegény gyerekeket" nem akarják két nyelvvvel "fárasztani". De a magyar beszéd nem elég. Az iskolás gyermekeknél a nemzeti tárgyat (magyar történelem, földrajz, irodalom) a szülői háznak kell pótolnia. Aránylag elenyésző azoknak a diákoknak a száma, akik magyar iskolába járhatnak. De a nemzeti nevelést – ha a szülői ház nem képes erre, vagy hiányzik – internátusokban, kollegiumokban, tagnfolyamokkal is lehet, sőt kell pótolni. Illetékeseknek kell erre módot kieszelni – s talán épp egyházközségi keretben lehet megoldást találni! Mindenestre megfelelő magyar tankönyvekről gondoskodni kellene minden külföldön tanuló magyar diák számára.

S emeljük itt ki a vallási vonatkozást. Természetes, hogy a vallás, az imádság nyelve okvetlenül a magyar legyen. Legnemesebb lelkipásztori ambíciónk legyen, hogy hiveink legalább havonként egyszer hozzájussanak magyar istentisztelethez, a diasporákban, sűrűbben lakott vidékeken lehetőleg hetenként. Magyar szentbeszéddel, énekkel, esetleg recitálással. Magyar imakönyv, énekeskönyv, misekönyv, katekizmus, hittankönyv szerencsére bőven áll rendelkezésre. S énekeljünk mindig a himnuszt, könyör-

gésként, s a Szózatot vallomásként: a rendületlen "hivség", hűség szuggesztív tudatosítására.

II. HŰSÉG A MAGYAR NÉPHEZ! Elsősorban otthonmaradt testvéreinkhez. Prédikáljunk, magyarázott miséinkben a kánon elején figyelmeztessünk a "memento vivorum" során: hűveink gondja, imája elsősorban az övék legyenek. S kiki segítsen anyagilag is, képessége szerint, csomagok küldésével.

Figyelmeztessük az érettük való felelősségre, szolidaritásra is. Legyünk méltóak hozzájuk, rajtunk ne muljék, a mi hibánkból ne mondhassák a lesújtó tételt. "Ami rokonyszenvet, megbecsülést szerzett a forradalomban a magyarság, azt eljátszották az (helyesebben: egyes) emigránsok."

A magyar néphez való hűség kötelez az emigráció, a külföldi magyarsághoz való hűsége is, Mint lekipásztorok, elsősorban érettük vagyunk felelőssek. Mulasztásunk miatt senkit se érhessen a fent említett vád. Küzdjünk az ismert magyar hibák ellen, különösen a Széchenyitől is nagy nemzeti bűnünknek minősített széthuzás ellen. Ez az emigráció rákfenéje. Prédikációkban, gyóntatószékben, magánbeszélgetések során legyünk ebben fáradhatatlanok. S a magunk részéről társadalmi vonalon tegyünk meg mindent, hogy az elmentéteket kiegyenlítsük. A kényelmesen félrehuzódókat vonjuk be a közösségi munkába, felelőségbe, a tulsokat és helytelenül ügyködőket, szervezőket, politizálókat intsük le, irányítsuk helyesen.

III. FELELŐSSÉG A MAGYAR JÖVŐÉRT. Széchenyi sokat emlegeti a "zarándoki komolyságot". Az egyetemes keresztény zarándoklét-tudathoz a külföldre szakadt magyarság lelkében egy másik is járul: nincs itt maradandó városunk, étmenetileg földi hazánkat is nélkülöznünk kell. Minden vágyunk, hogy oda visszajuthatssunk, ujjaépítésében részt vehessünk. Az álláspontunk legyen mindig az, hogy óvjuk hűveinket a végleges gyökérveréstől - de ugyanakkor buzdítsuk őket

a szolid munkára, elhelyezkedésre, tanulásra, tapasztalatok szerzésére, baráti kapcsolatok kiépítésére. Nyugodtan biztathatunk állampolgárság szerzésre is. Nem lehetünk túlzó optimisták - "hosszu távra" kell berendezkednünk.

E téren különös szükség van az okosság, de az alázat erényére is. Ez itt az igazi reálpolitika. Intsük le, igazítsuk ki azokat, akik "fehér lovon" akarnak hazatérni, "tisztogatni" és vezető pozíciókat elfoglalni." Mi, akik 1956 óta jöttünk ki, jól tudjuk, hogy mi volt a közös álláspontunk az 1945-ös emigrációval kapcsolatban: aki hazajön, legyen szerény, és ne akarja vezetni azokat, akik szenvedtek és a nap terhét-hevét viselték. Mi ezt tudjuk. S azt is, hogy aki szeret, az tud és akar is szolgálni. Az szívesen viszi haza tapasztalatait, nyelv- és szaktudását, baráti kapcsolatait s fog tudni szolgálni és segíteni a második és harmadik sorban is. Otthon...

IV. HELYES SZINTÉZIS. E nehéz kérdésekben csak úgy tudjuk eligazítani hiveinket, ha megtanítjuk őket a helyes szintézisre, hogy megtalálhassák a helyes középutat a két elítélendő, hibás véglet között: a rövidlátó, elfogult szeparatizmus Scyllája és a megalkuvó utilitarizmus, vagy legalább is túlzó kényelem-szülte renegátság Charibdis között következetesen és nyílegyenesen evezzenek a nemzetünkhöz való hűség vizén.

Óvnunk kell a renegátságtól. Kényelem, utilitarizmus sohasem volt erény. Vállalni kell a kockázatos, küzdelmes kalandot. Az igazi kereszténység is merész kaland. Vállalni kell az áldozatot és keresztet - a hazáért is. Itt újra egybeolvad a keresztény és magyar sors és feladat. Édesgessük vissza az ingadozókat, a már-már eltávolodókat. Szerettel várjuk vissza a "tékozló fiukat", testvéreket. Magyarázzk meg nekik, hogy józan külföldi vezetők nem becsülik azokat, akik első hazájukhoz hűtlenek-

ké váltak. Egy német miniszter megmondotta: többet ér a németeknek egy jó, németbarát magyar, mint egy ujdonsült rossz német.

"Könnyen elnyeli Scylla azt, aki ki akarja kerülni Charibdist" Rövidlátó, káros és együgyű szeparatizmusban reked meg, aki üres hazafiaskodással per excessum vét a magyar hűség ellen. Ilyenek azok, akik örökké egymást bujják, távortartják magukat a vendégország életétől, nem tanulják meg nyelvét. Ettől is óvjuk hiveinket! Fáradhatatlanul buzdítsuk őket a nyelvtanulásra, tapasztalatok gyűjtésére, baráti kapcsolatok kiépítésére. Óvjuk őket a tüntető, oktalan örökös egymást-bujástól, csak magyarokkal érintkezéstől. Az állandó szervezkedéstől, egyesületesdtől, tüntetéstől, nyüzsgéstől.

A helyes szintézisre, vonalvezetésre mint felelős vezetők mi mutassunk példát. Igyekezünk intézményesen biztosítani azokat a kereteket, lehetőségeket, amelyek a fent vázoltak szellemében megtartják hiveinket a magyarsághoz való hűségükben. Legyen állandó, rendszeres magyar istentisztelet, magyar olvasmány, magyar kulturélet. Ennek előfeltétele, hogy legyen otthonunk, ahol időnkint összehívhatjuk hiveinket, ahol ápoljuk nemzeti **kulturánkat** s időnkint klubszerűen a barátságot is. **Ahol** első áldozásra oktattuk gyermekünket, **összegyűjthetjük ankétro**, szentírásolvasásra fiataljaink **legjobbait**, ahová időnkint szórakozni **hívhatjuk a fiatalság** szélesebb rétegeit. Biztosítsuk a szolid **szórakozás, összeismerkedés** lehetőségeit is az idegenben **szétszóródott** fiataljainknak. Ha mi nem biztosítjuk ezt, akkor vagy káros szélsőségek fogják ezt megtenni és veszélyes politizálgatásba, oktalan kalandokba belerángatni fiataljainkat - szomorú példák vannak már erre is - vagy elkallódnak és felszivódnak idegenek között.

V. HAZASZERETET, NACIONALIZMUS, INTERNACIONALIZMUS. Szervesen meg kell alapoznunk hiveink lelkében e helyes szintézist. Hogyan? Igehirdetésben, i-

rásban adjunk szolid dogmatikai és morális megalapozást a hazaszeretet erényének. Tudják pontosan hűveink, hogy a keresztény felebaráti szeretet igenis ismer fokozatokat. Szüleinket, hitvesünket, gyermekeinket legjobban, legerősebben kell szeretnünk - és nagyon természetes, hogy honfitársainkat is előnyben kell részesítenünk - ceteris paribus - másokkal szemben. Ki nem zárhatunk azonban senkit sem szeretetünkéből - hiszen még a legtávolabb állókat, ellenségeinket is szeretjük. Magyarázzuk meg, hogy ha a nagy terem legtávolabbi pontjára is elegendő meleget vagy fényt akarunk juttatni az egyetlen fény vagy hőforrásból, akkor annak intenzitását fokozni kell, hogy több jusson a közeli környezetre - de még mindig elegendő távolra. Mivel ellenségszeretetünknek is hatékonynak kell lennie, ennyire fel kell erősítenünk szeretetünk intenzitását rokonaink, környezetünk, hitfeleink, honfitársaink felé!

A helyes hazaszeretettől, amely honfitársainkon kívül kiterjed hazánk földjére, történetére, hagyományaira stb. élesen elkülönül a sovinizmus, nacionalizmus, amely más nemzetek rovására szereti, részesíti előnyben a sajátját, sőt kizárja szeretetéből más, vagy egyes nemzeteket. Az internacionálisizmus a nemzetek közti korlátokat ledönti ugyan, de mély gyűlöletárkot von az osztályok közé. A kompolitizmus gyökértelen, utilitarista humanizmus: ahol a haszna, ott a hazája, senkit sem szeret, csak önmagát.

A helyes hazaszeretet sohasem jelentheti a nemzeti hibák kendőzését. Legnagyobb nemzetnevelőnk, Széchenyi mutat rá legélesebben nemzeti bűneinkre. Az önszeretet nagyonis összeegyeztethető az önismerettel - sőt nem is lehet el nélküle. Olyan tulajdonságtól is óvakodnunk kell, mint a közelmúltban, hogy - protestáns honfitársainkra való tekintettel - nem minősítettük illdomosnak felvetni a kérdést magyar vagyok-e előbb, vagy katolikus - mert re-

formátusaink erősen hangoztatták, hogy ők előbb magyarok, s magyar vallásuaknak is mondták magukat. Azóta szerencsére a régi felekezeti villongások kora lejárt, a katolikusság Magyarországon nagyon is megmutatta, hogy hősi és hűséges hordozója a magyar nemzeti gondolatnak és nem kell szégyenkeznie senkivel szemben sem. Azóta jobb hiveink vallási képzettsége, dogmatikai tudása is erősebb, s világosan tudják, hogy szükségképpen előbb vagyunk keresztények, mint bármely nemzetiségűek, hogy a kereszttség eltörülhetetlen jegye még a tulvilágon is lelkünkön ragyog, ahol podig már nem lesznek nemzeti különbségek - szükségképp előbb vagyunk Krisztusé, mint Szent Istváné! Embernek lenni szintén egyetemesebb és primérebbe, mint bármilyen nemzethez tartozni. És épp ha emberségükben és kereszténységükben neveljük, erősítsük, tudatosítjuk, s elmélyítjük hiveinket, akkor fogják megtalálni az igazi emberi és krisztusi hangot a nemzeti problematika vonalán.

KERESZTUT - MAGYARUT . . . Befejezésül még valamit. Igaz, hogy aki nemesen emberi és mélyen keresztény szeretettel eltelve jár-kel testvérei között, kellő okossággal meg fogja találni a fent jellemzett helyes utat a káros végletek között. De ne áltassuk magunkat: az ut, amelyet járnia kell, nem lesz rózsákra ágyazott - ez az ut keresztut lesz. Mi tudjuk, érezzük: szívet cseréljen, aki hazát cserél. "Hazámban hazátlan, idegenben árva" - sors a mienk. De azt is tudjuk, hogy a Krisztus-követés szükségképp jár keresztthordozással. S tudjuk, hogy az Istent szeretőknek ez javukra válik: nemcsak egyéni, hanem közösségi, nemzeti javukra is.

Ami a legfájóbb? A bizonytalanság. "Hazámban hazátlan, s idegenben árva népemet álmodom szent szabadulásba" - de vajjon mi megéljük-e? Halljuk a gunyos lekicsinyelőket, a Kasszandra-jósokat, a javithatatlan pesszimizistákat. Utoljára még ezeknek

ezeknek kell megválaszolnunk.

Az első válasz a történelemé. Mert történelmi tény, hogy évtizedekig szavaltunk: "nem, nem soha!" és imádkoztunk: "Hiszek Magyarország fel-támadásában!" - de nem készültünk fel reá. Amikor 1938-39-40-ben egymásután tértek vissza ma-gyarlakta elcsatolt részeink, kiderült, hogy nincs elég vasutasunk, tanítónk, tanárunk stb., akit o-daküldhettünk volna....

A másik válasz a hit szava, és az ebből fakadó reményé. Hiszünk és bizunk az Istenben gondviselő Atyánkban. És erősen bizunk közbenjáró Édesanyánkban, égi Pátrónánkban. S hívő keresztény és magyar lélekkel olvassuk az Apostolok Cselekedeteiben a Mennybemenetel előzményeit. Amikor a kishitű, értetlen apostolok, földi Messiásra gondolva, római iga alól való szabadulásra, azt kérdezik, hogy "mostanában állítod helyre Izrael országát?" Az Ur válasza: "Az Atya saját tetszése szerint állapította meg a megfelelő időpontot, nem rátok tartozik ennek ismerete. De amikor a Szentlélek leszáll rátok, erőben részesültök, úgyhogy tanúságot tesztek rólam...!"

Keresztény és magyar hivatásunk: minden nehézség közepette, legjobb erőnk bevetésével, Isten kegyelmi segítségével t a n u s á g o t _ _ t e n n i . Krisztus mellett, égi hazánk mellett, Szent István és földi hazánk mellett. Imádkozva és dolgozva - a többit Istenre bízva.

"Isten segíts, népeknek Istene!
tedd jóra munkássá e nemzetet,
add, hogy amihez fog óriás keze,
végére is hajtson minden kezdetet:
hogy mit emberész és kéz kivivhat,
ne várja mástól, mint szerencsediját!"

(Vörösmarty)

Sz.J.

M A G Y A R   E G Y S É G

Évek óta hallunk a "Magyar Egység" szükségességéről és arról, mikép lehetne megteremteni. Számtalan egyesület, alakulat létesült többé-kevésbé hivatott vezetőkkel. Jöttek, mentek, szónokoltak, ígérettek és végül elhallgattak. Édesapám egyik mondása jut ilyenkor eszembe: Ha egy ujságíró be akar jutni a képviselőházba, akkor addig támad, míg meg nem választják. Azután elhallgat. Nem állítom, hogy mindenkire érvényes ez, de az az érzésem, hogy sok igazság van ebben.

Talán így vagyunk az emigrációban is. Addig míg nem szerzett valaki biztos és jól jövedelmező állást, addig serénykedik, tevékenykedik, de azután egy szép napon elhallgat, részben mert álláshoz jutott vagy pedig belátta, hogy ilyen egységet létrehozni, amint azt ő megálmodta, senki fiának sem sikerül.

És mégis van lehetőség ilyen egységre.

Maga Szent Egyházunk ilyen Egység, ilyen összefogó és átfogó intézmény, mely magában foglalja és egymás mellett tartja még a politikai és földrajzi ellentétekben élő embereket is. Ennél nagyobb és tökéletesebb egységet nem tud senki sem létrehozni.

Nekünk, katolikus magyar papoknak a halhatatlan lelkek megmentésén kívül még egy feladatunk van. A magyarországi összefogása, a magyarság megtartása, az anyanyelv ápolása, a magyar szellem megtartása is.

Igaz, hogy a Magyar Papi Egység elsősorban a pap belső, lelki-életének ápolását van hivatva szorgalmazni. Ez minden pap életének elsőrangú és el nem hanyagolható feladata.

De szerény véleményem szerint, ha bennünket-

egy-egy magyar nyáj élére állítottak, akkor nem lehet számunkra közömbös, hogy a reánk bizott nyáj, a beolvadás folytán végleg elveszik-e a magyarság számára, avagy van-e még egy lehetőség, hogy a befogadó ország nyelvének ápolása mellett megtartsa a magyar nyelvet is? A magyar pap mindenkor pap volta mellett magyar is volt és akár a Bach-korszak vagy más hatalom leselkedett és törekedett a magyartól nyelvét elvonni, a pap mindenkor helyt állt. Azt hiszem, ennek a mentalitásnak tulajdonítható be, hogy többet ne említsek, A Katolikus Magyarok Vasárnapja című lap kiadása és szerkesztése papok kezében van.

A M.P.E. a vasfüggönyön kívül eljut minden országba, ahol katolikus magyar papok élnek. Milyen jó volna és buzgóságunkat növelné, ha paptestvéreink rövid beszámolóban tudatnák velünk, hogy mit tesznek a magyarság megtartásának az érdekében. Milyen feladatokkal, nehézségekkel kell nekik megküzdeniök, hol és miképen lehetne segíteni. Mi a szükségük, örömük és bánatuk. Több szem többet lát. Egy-egy ilyen jelentésből okulhatnánk és amit egyes paptestvéreink kezdeményeztek, azt mások is átvehetnék. És ahonnét egy-egy szomorú hír jött, arra talán a másiknak volna egy jó orvossága.

A M.P.E. csak akkor lesz valóban az Egység szolgálatában, ha azt többen szolgálják, ha azt minden magyar pap szolgálja irásával, ötletével, gondolatával.

Ily módon nemcsak Egyházunkat, hanem édes Magyar Hazánkat is szolgálhatjuk.

P. Dittrich Imre C.op.

HITTUDÓZATUNK

A bécsi Találkozón elhangzott a kérés: a Magyar Papi Egységben adjunk helyet a magyar hithirdetőknek is.

Örömmel tesszük. Ők az isteni Főpap missziósparancsának élharocsai. A tűzvonalban állnak. A papi áldozat hősiес képviselői. Nemcsak imáink kísérik harcaikat, hanem anyagi támogatással is segíteni akarjuk missziós Testvéreinket.

A mostani számban a legfiatalabb magyar missziórendet ismertetjük és szólaltatjuk meg. A következő számokban a többi missziós rend fölött is seregszemlét tartunk.

+

Az Isteni Ige Társaság (SVD) magyar misszionáriusai szerte a világon.

Örömmel üdvözljük a magyarjaink közt egyre jobban bontakozó missziós érdeklődést és készséggel elégitjük ki kíváncsiságukat magyar misszionáriusaink iránt.

Hithirdetőink bárhol vannak is a világon, mindenütt magyar kulturmunkát is végeznek. A magyar

jóhírnévnek is szónokai, hirdetői lesznek. Miért is ne lehetnénk büszkék rájuk? Miért ne tudhat -
nánk többet róluk?

Bevezetőben röviden ismertetem az Isteni Ige Társaságot.

Ezt a modern misszióstársaságot Janssen Arnold német származású pap alapította. Janssen Arnold 1837-ben született és 1909-ban jan. 15 -én adta vissza nemes lelkét Istennek. Egyházmegyes pap volt. A münsteri egyházmegyében tevékenykedett. Egyszerű, igénytelen ember. Minden különösebb képességek és talentumok nélkül. Mély imaélete, bensőséges istenviszonya, lelkekért szorgalmas szive, a plébánia szűk keretein túlnéző szemé érlelte meg benne a gondolatot, hogy misszióstársaságot alapít. Rengeteg a nehézség a kezdet kezdetén. Ő azonban ezekben a nehézségekben az Isten akaratát keresi. Rendületlenül bizik Istenben, s nem is csalatkozik.

1875 szept. 8-án, Szűz Mária születésének ünnepén rakja le az első missziósház alapkövét Steylben, egy kis holland faluban, a Maas folyó partján. Egyre többen jelentkeznek missziónáriusnak. Hamarosan bővíteni, nagyobbítani kell a házat. De így is napról-napra kevesebb a férőhely.

1889-ben Mödlingben, Bécs mellett lerakja a második missziósház alapkövét. Majd még másik három házat alapít életében. Halálakor már 540 papja, 588 misszióstestvére és 685 missziósnővédeke van a Társaságnak. Halála nem jelentette a missziósügy halálát. Műve tovább épül, terebélyesedik, ágazik. Egyre több ház, provincia, ill. regio alakul. A német nyelvterületekről továbbterjed más országokba is. Ma már internacionális szerzetesrenddé, misszióstársasággá alakult. Sorra huzzák fel a házak falait Németországban, Ausztriában, Hollandiában, Belgiumban, Schweizban, Olaszországban, Magyarországon, Csehszlovákiában, Lengyelországban, Angliában, Írországban, Spanyolor-

szágban, Portugáliában, Észak- és Délamerikában, Ausztráliában. Sőt a missziósterületeken is: Kínában, Japánban, Afrikában, Indiában, a Fülöpszigete-ken stb. Jelenleg 34 provinciája ill. regioja van a Társaságnak. 83 háza, melyből 13 magasabb tanulmányi kiképzést nyújt. (philosophia-~~theologia~~) Az 1958 jan 1-i statisztika szerint a fogadalmss tagok száma: 4554.

Magyarországon P. Hansen Hubert telepítette le a Társaságot. Ötven éves kora és német származása ellenére olyan jól megtanult magyarul, hogy még a szószékre is felmerészkedett. Magyarországon három háza volt a Társaságnak: Budatétény (1924), Kőszeg (1928), Kiskunfélegyháza (1924)

A magyar regio létszámáról nem áll módunkban pontos számadatot közölnünk. De ez most nem is célunk. Elégődjünk meg azzal, hogy ez sem maradt volna le a többi rendtartomány mögött, ha az ígéretesnek mutatkozó missziós tavaszra nem köszönt rá a "májusi fagy". A háboru másutt is megakasztotta a fejlődés ütemét, hát még nálunk! A magyar utánpótlás utja jelenleg teljesen elzárva. Hivatást legfeljebb ki-
menekült magyar fiataljaink körében remélhetünk. Eredmény eddig: szinte semmi. De bizonyos, hogy magyar fiataljainkban sokkal nagyobb érdeklődést lehetne felkelteni, mint akár az osztrák fiatalság körében. Csak ismertetni kellene néha-néha egy-egy misszió helyzetét.

Ezért is adjuk meg itt pontosan misszionáriusaink nevét, ismét. Mindenki közvetlen érintkezésbe léphet velük. Hadd dobogtassa meg egy kicsit szívéket. Ha rájuk tekintünk, csak örülhetünk. Annyi sok nehézség ellenére is vannak néhányan, akik mindent elhagytak Krisztusért. Önként, öntudatosan, szívéük minden szeretetével és akarásával hagyták ott hazájukat, szüleiket, testvéreiket. Ez mutatja, szívéük gyökeréig engedték belefuródní Jézus szavát: "Aki meg akarja találni életét, elvesziti azt, de aki érettem elvesziti életét, megtalálja azt. " Mt. 10, 39.

Az SVD magyar misszionáriusainak száma a következőképpen oszlik meg az egész világon.

1. Afrika.

Lengyel M. Pál testv. 1923, Catholic Misszion P.O.
Box 247 Accra Gold Coast, W. Africa.

2. Argentina:

P. Domonkos László, 1920, Instituto B.M.V.
Plátanos FNCR Pcia Bs.As. Argentina.

P. Gaál Jenő, 1929, San Martin Posadas Misiones.
Argentina.

P. Horváth Ferenc, 1923, Cura Brochero 551
Barrio General Bustos Córdoba Argentina.

P. Lakatos Jenő, 1919, Seminario Regional,
Calle St. Martin 934, C.P. 24. Catamarca, Argentina.

P. Szedák Gyula, 1924, Calle Paraguay 3925
Buenos Aires, Argentina.

P. Ternay János, 1903, Apostoles, Misiones
Argentina.

P. Tunkel Jenő, 1915, Colegio Apostólico de S.F.
Javier, Villa Calzada F.N.G. Roca, Argentina.

3. Brazília:

P. Gulyás Ferenc, 1916, Casa paroquial N.S.
Aparecida C.P. 118, Volta Redonda Estado de Rio,
Brasília.

P. Palkó János, 1928, Juvenato de Verbo Divino,
Ponta Grossa C.P. 451, Paraná, Brasília.

4. Kanada:

P. Németh Antal, 1928, Mont St. Jean Baptiste,
Seminare Apostoliqua Granby PQ. Canada.

P. Pfeneter János, 1919, Cim, mint az előzőé.

-

5. India:

Nagy Imre testvér, 1913, Catholic Church Indore,
India.

Fülöpszigetek:

P. Bellér Lajos, 1928, Catholic Rectory,
Binmaley Pangasinan. Philippines.

P. Halász Lajos, 1927, Catholic Rectory, Calapan
Mindoro Or. , Philippines.

P. Rácz János, 1907, Christ the King Mission
Seminary, Manila P.O.Box 1375. Philippines.

P. Tunkel Viktor, 1908, Catholic Rectory Baco mindoro
Or. , Philippines.

P. Werner József , 1929, Catholic Rectory Baco
Mindoro Or. , Philippines.

7. Flores:

P. Garger József , 1923 , Johannes Berchmans Seminari
Toda-Bele Flores , Indonesia.

P. Krizsik Mihály, 1922, Misi katolik, Larantuka,
Flores Indonesia.

8. Japán:

P. Ábri Gyula, 1914, Ideiglenesen USA-ban tanul.
USA-i címe: Divine Word College 1325 Quincy St.N.E.
Washington 17, D.C.

P. Bartha Károly , 1913, Schola superior de Nazan,
in Urakani 1 Uenonachi, Nagasaki , Japan.

P. Truckenbrod Ferenc, 1923. Cím, mint az előzőé.

-

9. Uj-Guinea:

Appanzeller Salvius . 1919, Catholic Mission ,
Wewak , New Guinea , Australia.

P. Tóth István, 1928. Catholic Mission Wewak,
New Guinea Ambunti Australia.

P. Végvári János , 1914, Catholic Missio Wowak
New-Guinea. Australia.

10. Portugália:

P. KÖndör Lajos, 1928, Seminário Missionário do
Verbo Divino, Apartado 2. Fátima, Portugal.

(Ő ugyan nem kimondott misszionárius, de az a hi-
vatása, hogy misszionáriusokat neveljen, azért vet-
tük fel őt is.)

Ausztráliában van még néhány atya és testvér.
Őket nem említjük meg, mert így találjuk jobbnak.

Ime, ezek a magyar SVD-s misszionáriusok szer-
te a magyvilágban. Sok? Kevés? Sirjunk? Örüljünk? Ha
más rendek magyar misszionáriusait is össze tudnánk
szedni, mennyire rugna vajen? Lenne pár száz? Ausztri-
ának több, mint ezer misszionáriusa van. Pedig ez
még nem is legtöbb misszionáriust adó ország. Mi az
oka, hogy mi magyarok annyira hátul kullogunk? Vég-
eredményben az, hogy nem állítottuk Krisztust éle-
tünk központjába. Minél katolikusabb valaki, annál
misszionáriusabb lelkületű kell, hogy legyen.

Amely ország nem ad misszionáriusokat, az elposvá -
nyosodik, mint az állott tó. Csak ahol a Szentlélek
viharai járnak, az a tenger tisztul és él és hullám-
zik és tenyész ki halat, hordoz hajót és köt össze
népeket és termel esőt: a kogyelem esőjét és az é-
let hullánczását.

Inádkozunk magyar misszióshivatásokért !

Imádkozzunk, hogy misszionáriusaink apostoli királyunk szellemében szolgálják a Királyok Királyát : Urunkat, Istenünket !

Összeállította :

Fr. Zsoldos Imre

S.V.D. missziós kispap

- ... - ... - ... -

Ne felejtsek el a magyar hithirdetőket
a missziókban !

1. A legelhagyatottabb hithirdető is éri ma még az ösvénytelen őserdők rengetegében is honfitársai és hazája támogatását.

Egy példa: Ausztria katolikus gyermekegyelete, a " Katholische Jungschar ", 1959 január 6- a körül " Sternsingen " -t szervezett. A fiúk és a ministránsok Három-Királynak öltözve jártak körül faluban városban házról-házra.

Az adományokat az osztrák misszionáriusok támogatására fordították. Több mint 2,4 milli osztrák Schilling, kb. 9.500 USA dollár gyűlt így össze arra a célra, hogy az osztrák misszionáriusokat gépesített járművekkel lássák el . A Belga Kongóban működő misszionáriusainknak egy folyami hajót vettek .

A levelekből értesültünk, milyen szegény - ségben küzködnek az Ur szölejében előmunkás magyar hithirdetőink. Számukra még a szülőfalu, haza támogatása is hiányzik. Nem érezhetik igazán az otthonmaradottak lelkesítő buzdítását, bátorító segítségét . Kevesen ismerik hősieis áldozataikat és ezért kevesebben is imádkoznak értük.

2. A bécsi katolikus akció két éven keresztül az ifjusági munka központi gondolatává tette a világmissziót. Felmérhetetlenül sok áldást és minden vonalon nagy szent lendületet jelentett az egyházmegye számára ez a két missziós év.

És mi, a sok más szép lelkipásztori eredmény mellett vajjon eléggé felhívtuk-e magyar hivatásunk figyelmét az Ur Jézus nagy szívügyére, a hithirdetés sorsdöntő kérdésére?

Az Antikrisztus a propagandista agitátorok ezreit küldi a színesek világába. Oda, ahol az apa talán még az őserdőben kőbaltás gyűjtőgetőként élt, de a fia már gyári munkás és az unoka pedig repülőgépen jár a színes népek között nagy kongresszusaira.

A technokrácia vívmányai megdöntik a pogány bálványokra alapuló hagyományos hitet. Ázsia, Afrika és a Szigetek világa új, biztos utat mutató vezért, valódi megváltót keres.

Ki fogja megnyerni az önállósuló kontinensek igazságra éhes és önmagára ébredt népeit? Ezt nagyrészt a mi iménk és áldozatunk és hithirdetőink tettei döntenek el.

3. Hány magyar ifju és leány jelentkeznék munkásként az Ur érett aratásába, ha valaki fel-lelkesítené őket. Így talán megtalálnák egy missziós szeminárium vagy zárda felé vezető utat.....

4. Földieink, a magyar misszionáriusok számára szánt támogatást szívesen közvetítenek az egyes országokban lévő missziós házak.

4. Egy missziós cím: Rev. Dr. Joseph Rokonai, Catholic Church. 10 Marunouchi MATSUMOTO-shi, Japan.

Ő mindig világi pap volt és világi papként

vette fel egy japán püspök egyházmegyéjébe. Most egy 140.000 lelket számláló pogány városban plébános. A paptestvérek leveleire szívesen küld képeket, ismer- tetőt, sőt filmeket is. Nagyon rászorul támogatásunk- ra, mert őt, mint világi papot, nem támogatja egy rend, mint a szerzetest.

(Halász Pál)

+ + + +

Szemelvények egy magyar misszionárius leveléből :

(A következő sorokat P. Tóth István S.V.D. Ambunti, via Wewak, Neuguinea, Australien, magyar misszionárius rokonainak irt leveléből vesszük. A beszámoló nem készült a sajtó számára. De talán ép- pen ezért őrizte meg frissességét, élményszerű érdek- ségét, megkapó őszinteségét. A szerkesztőség.)

Kedves Jóska és Teri !

Neuguinea Ambunti 58.8.23

Ha most már nagyon is soká irok, meg lehet az a vigasztalástok, hogy mégiscsak küldök egy kis le- velet.... De egy kicsit bővebben, hogy is történt ez, hogy ilyen hamar belevágódtam.

Aug. 7-én bejöttem a főállomásra, csak éppen egy kicsi kis pihenésre. De a második napon már jön a püspök és kérdi: mit szólsz Ambuntihoz ? Egy kicsit furcsának találtam, aztán csak annyit mondtam, nem láttam még sohasem. Ha a véleményemet akarja , akkor előbb meg kellene nézni. Éppen azt akarom ,

mondja, aztán ott is maradhatsz, ez lesz az állomásod. Aztán kilencedikén már benn is vagyunk a gépben, egy kis cók-mók és megyünk Ambunti felé....

Egy egészen érdekes kis terület. 9 esztendővel ezelőtt, még nem is volt ezen a területen egy európai sem.... 5 esztendővel ezelőtt jött ide a kormány első őre, de ez sem maradt nagyon soká, mert nem barátságosak az emberek, - mint mondták. De most már egész szépen megvagyok velük. Hiszen egy kis civilizációt mégiscsak vettek fel a szomszéd testvéreiktől. Négy éve már megnyitott terület. Ezt itt úgy is mondják, mincson veszély arra, hogy a fejdászok megfogják és a másvilágra küldik a fehér embert, aki ide merészkedik. Ez valóban igaz. De ezzel már valamit mondtam az emberekről is. Nem emberevők. Csak fejdászok. Ez pedig nem más, mint megölik az ellenséget, vagy csak éppen a vélt ellenséget, levágják a fejét, aztán hazaviszik, és otthon egy lakodalmat rendeznek. Mert az itteni szokás ill. hit szerint, ha valaki megöli a másikat, akkor szelleme átszáll a gyilkosába, annak ereje is, tehát a gyilkos nagyon erős lesz. Ezért valóban lehet egy kis lakodalmat tartani, nemde? De nincsen most veszély, mert már belátják, hogy ez nem lehet nagyon igaz... Az új hely, ami itt mostan a legfiatalabb állomás, csak keletről és északról határos, a másik irányban meg a végtelenségbe megy, ha szabad így mondani, amíg az erők bírják, mehetnek.

De valamit a helyről is. Hogy is megy az, mikor megkezdődik egy állomás? Amint a repülön megyünk, már a püspök mondja, itt van a hely. Előre megvettek egy kis darabot a bennszülöttektől. Mert az nagyon érdekes, hogy itt minden kis talp-

alattnyi föld, még az őserdő közepén is, valószínűleg tartozik. Nagyon szép kis hely. A Szepik folyóba beleugrik egy félsziget. Sziklafallal van védve a hullámok ellen, így nincsen semmi veszély, hogy idővel elmossa a víz. Kis dombocskák, vagy talán hegynek is lehet mondani, mert valóban a hegy szalad le és itt hirtelen megtörik. Majd idővel egy kis képet is küldhetek róla.

Amint oda megyünk, már ott van egy kis kunyhó. Nagyon jól esett, bár nem kell azt gondolnotok, hogy jobb volt, mint otthon a szállókban szokott lenni. De legalább lehet aludni, az eső nem esik, a nap nem éget benne. Nagyobb is egy kicsit, mint az, így nem kell félni, hogy talán szűk lesz. Ezt a bennszülöttek építették, mert már nagyon várták a páttert. Maguk kérték már előbb a püspököt, hogy akarnak valakit ide is.

A repülő leszállt én meg szépen elindultam egy kis gyalogúton, hogy felmenjek birtokomba. A bennszülöttek már ott voltak a gépnél, mert ha ezt meglátják a levegőben, akkor már mind szaladnak a reptér felé. Nem is kell látni, csak hallani a morgást. De hihetetlen jól hallanak. Ők európaiak még csak nem is sejtjük, ők már kiabálnak, páter, balusz i kám. Páter, jön a repülő. Ők viszik a kis csomagom, valóságos diadalmenet a gyalogösvényen négy kis patakon keresztül, amin a hid, mint otthon is szokott lenni a réteken, egy hosszú fa. Egy kis torna mindig átmenni rajta. De most már nem félek ettől sem. Sok a gyakorlat benne!

Nincs velem senki. Leülök, aztán egy kicsit gondolkodom. (Na Pista komán, most aztán valóban fel kell kötnöd a gatyaszárat.) Alig négy hónap után a nyakadba vágják. Ez nagy megtiszteltetés, de még aztán nagy bizalom is számodra a püspöktől.

Igaz, azt nem tagadhatod, tanultál. nagyon szorgalmasan, hiszen a pidzsin inglist, (ez a közös nyelvük itt a bernszülöttöknek) azt már megtanultad. De most aztán mit teszel, az rajtad függ. No, de ne ess kétségbe, hiszen az Isten is itt van, meg aztán vannak, akik egy kicsit inádkoznak is érted. Tehát nem vagy egyedül. Így gondolkodva ültem a kunyhó előtt a földön az árnyékban, mert hiszen szék nincs itten. De aztán hamarosan eljött az idő is, hogy valamit tenni is kell.

Felállok, aztán körülnézek mégegyszer, körül ballagok a kunyhó körül, a kis toltok is, a fűben, a bokrok között. A bernszülöttek minden mozdulatomat kísérik, ott ültek előbb velem szemben. Maguk közt beszéltek, csak az Isten tudja, meg ők, hogy mit, mert hiszen a maguk titkos kanaknyelvén beszélnek. Aztán visszajövök. Ki tud tüzet csinálni ? Hiszen már délre van az idő, valamit enni is kellene. Nagyon hamar ugranak mind, aztán egy kis tűz is van. Körülnézek, találok egy pár nagyobb követ is. Odateszem a parázs mellé, így egy kicsit megszorítják. Még aztán most már van egy kis kályha is. A három kő között nagyon szépen megáll egy kis lábos, amit magammal hoztam. Egy tint is felnyitok, konzerves dobozt, aztán megmelegítem. Egy darab kis kenyér is előjön a hátizsákból, és meg van már az ebéd. Imádkozom, hogy ezt is megköszönjem a jó Istennek, aztán talán sosem ettem olyan jó étvággal, mint akkor. Szomjas is vagyok, aztán elküldöm az egyik kis fickót, egy kannával egy kis vizért, le a folyóba. Egy kicsit iszapos, de mit lehet tenni. Most nagyon szomjas vagyok, inni kell. Ezután majd mindig megforralom, mert itt nagyon nehéz lehet ivóvizet találni, meg nincsen edényem, amiben azt fel lehetne főgni.

De a víz jó volt.

Aztán valamit tenni is kellene most. De mit? Házát építeni? Mivel? Nincsen itt semmi szerszám! Nincsen fal. Nincsen egy fűrész! De nincsen pad, amire leülök. Aztán így nem is lehet semmit tenni. Fogom magam és elmegyek meglátogatni az egyik falut. Beleülünk egy kanuba. Láthattok a muzeumban. Olyan teknő féle. Aztán megyünk a Szepiken. De ingadozik, azt hittem minden pillanatban, hogy most felfordulok. Aztán itt a Szepik!

Mély víz, mint a Duna, uszni tudok, de ki tudja nem fog e nyakon egy krokodil, mielőtt a partra érek. De aztán megszoktam az ingadozást, eltűnt minden félelem is! Este haza megyek, a hasonló módon vacsora, aztán egy kicsit imádkozom. Kifeszítem a szunyoghálót, ezt itt mindig magukkal visszük, mint a csiga a házat. Jó gumimatracomat is felfújom, lepedőt is ráteszem, pokróc is van. Aztán elalszom. Nagyon jól aludtam nem is álmodtam semmit az első éjjelen. Ez azt hiszem nagyon jó jel!

Másnap reggel felébredek, a nap már ott van az ég alján. De meleg van. Egy kis mosás, a patak itt a folyóparton, borotválkozás is, bár talán itt nem lenne nagyon fontos, aztán egy kis elmélkedés. Azután mise. De hogyan?

Miseládám van. Ebben minden benne van, ami kell egy miséhez, de nincsen oltár. Erre nem is gondoltam, tegnap csináltam volna valahogy, valamit. Így hát nincsen más: bördödöm, hátizsákom, aztán mindent egymásra rakok és meg van egy kis emelvény. Ez most az oltár. Ez az első mise itt ezen a helyen. Éppen mise előtt jön egy fekete:páter

én gyónni akarok. " Honnan vagy hát?" Aztán elmondja, hogy négy óráig kanuval jött alulról, mert hallotta, hogy itt vagyok. (A hiradás hihetetlen gyorsan megy. A dobbal mindent jeleznek egymásnak a falvak.) Tehát még áldozóm is van. Minisztránsom ugyan nincsen, de majd ez is lesz, csak egy kis türelem.

Másnap aztán megjött a gép. Hozott sok mindent, ami nagyon értékes szerszám volt, fejsze, ásó, meg egy kis kosztot is. Aztán ami a legfontosabb egy másik fiatal páttert, aki ugyan már egy esztendeje itt van, egy csztrá-
kot, hogy vele együtt megtegyük az első körutat a kanak falukba. De azt hiszem erről még majd egyszer írok....

A másik levelem nem tudom mikor írom, mert most megkezdem egy háznak az építését, így nagyon el vagyok foglalva. De egy kis idő azért fog akadni néha. Imádkozzatok értem is ....

P. ZSÁMÁR NAGY KINAI POLYGLOTT SZOTÁRA .

A legujabb korban a kínai nyelv sokat fejlődött. Fejlődésével azonban a kínai hithirdetők alig tudnak lépést tartani. Az "egyházi kínai nyelv", ahogy azt a kínaiak csufolták, a falusi ember szókinccse, szellemi és vallási igényeire szorítkozott és tele volt régies, vidéki tájszólásokkal és a nyelv szellemével nem egészen egyező összetételekkel. A hivek nehezen értették meg a hithirdetőt, míg meg nem szokták; a pogányok még nehezebben.

Mikor P. Zsámár S.J. munkába kezdett, hogy a kínaiak részére egy hézagpótló Aszkétikát és Misztikát írjon, 1300 oldalas művéhez csak nagy fáradtsággal bírta a megfelelő szavakat és szakkifejezéseket összeszedni. - Munkája közben ötlött fel benne a gondolat, hogy jó volna, ha minden hithirdető asztalán ott volna egy modern és tökéletes kínai-európai szótár. Terve lassankint megérlelődött. Mikor erről másoknak említést tett, mindenki dicsérte azt, de az egészet álomnak tartották, melynek kivitelezése lehetetlen. P. Zsámár azt vallotta, hogy: "lehetetlen, tehát meg kell próbálni". Meg is próbálta. 1949-ben látott munkájához Macauban. Először megszerezte a három legjobb kínai lexicont két-két példányban. Aztán munkatársaival apró szeletekre vágta, hogy minden szó és kifejezés külön legyen és ezeket külön-külön kartoték-lapokra ragasztotta. Így káptott kb. 2 millió cédulát. A kínai gyűjteményt szakértőkkel tökéletesítette. Lindont, amire egy ilyen szótárnál az európainak szüksége van, pl. a kiejtést, a hangsúlyt, ódairta. Egyáltalán valamennyi jó szótártípus előnyeit felvette nagy munkájába. Kartotéka került aztán a kínai szavak és kifejezések pontos francia, magyar, spanyol, latin és angol fordítása. A kínai szövegrészt így csak egyszer kellett kiszedni, és külön hozzányomtatni az európai nyelvekre fordított részt. Nagy előnye szótárának azt, hogy valamennyi hithirdető azonos, egységes modern szótárral dolgozhatik.

Külön munka aztán az európai szótárrész megszerkesztése. Ezt megkönnyíti az a körülmény, hogy az anyag jó része már oda van nyomtatva vagy írva a kínai szavak mellé. Ez a munka is kartotékokkal történik, melyeket rendbeszednek és akkor a mű kész a nyomtatásra.

Mikor az előljárók látták, hogy a lehetetlen is valóra válik, örömmel adták beleegyezésüket a

továbbiakhoz. P. Zsámár a tulnagyra nőtt munkát átadta egy bizottságnak. Mivel a magyar - kínai rész kinyomtatása anyagilag nem fizeti ki magát, P. Zsámár kikötötte, hogy az a többiek jövedelméből nyomtassák ki, mint bizonyos honorariumot a sok magyar munkáért. Az ígéretet meg is kapta. Így ha egyszer újra szabad lesz az út Kinába, honfi - társaink nagy segítséget találnak benne nehéz feladatuk teljesítéséhez.

__ HITHIRDETTŐK __ AZ __ ÓSMAGYAROK NYOMÁBAN?

Az Amerikai Magyarok Vasárnapja egy folytatólagos cikkében meglepő dolgokat közöl P. Szajkó S.J. , volt kínai hithirdető közlése nyomán. Egy alkalommal találkozott a híres geologus kutató, Lucent atyával. Ez, legnagyobb meglepetésére, magyarul szólt hozzá. Legalább is ez volt P. Szajkó benyomása, mert egyes szavakat tisztán megértett.

P. Licent már rég várt az alkalomra, hogy " Ordós-országban" felszedett nyelvi tudását egy magyar emberen kipróbálja. Mert a francia atyák, akik arra jártak, már régóta gyantították, hogy ez a furcsa nyelv a magyarral lehet rokon.

Ez az ország Shanghaitól északnyugatra, légvonalban 1400 km távolságra van. Jobb iskolai térképen is megtalálható. Háromszor akkora, mint Svájc, északról a Sárga folyó nagy kanyarulata, délről a nagy kínai fal határolja. Magas fensíkon fekszik, jórésze pusztaság. Lakószai nomádok, leginkább állattenyésztéssel foglalkoznak. Pogányok , apraja-nagyja lovon száguldozik. Nyelvük, szokásaik teljesen elütnek a szomszédokéitól, akiktől teljesen elzárva élnek.

Mikor az akkori magyar kormány ezekről tudomást szerzett, hivatalosan megbizta Szajkó atyát, hogy keresse fel a rokonokat, tanulmányozza nyelvüket, hagyományaikat, szokásaikat, és mindenről értesitse a kormányt. P. Szarvas, az akkori előljáró, örömmel adta beleegyezését a kutató ut-
hoz. Ekkor azonban kitört a japán-kinai háború, aztán a kommunizmus, és így sok érdekes és fontos eredményt ígérő terv kivitele egyelőre lehetetlenné vált.

Reméljük, hogy addig is, míg az új magyar Juliánok utra kelhetnek, a két évvel ezelőtt megjelent francia mű nyomán, mely a francia atyák ordósi feljegyzéseit tartalmazza, bővebbet is közölhetünk az ordósiak nyelvéről.

+ + + +

Magyar lazaristák külföldön .

Az "SVD" magyar misszionáriusok ismertetése után röviden számoljunk be a másik missziós rend, a lazaristák külföldön élő magyar tagjairól. Ők főleg a kínai missziókban működtek, amíg a kommunista hatóságok el nem űzték a misszionáriusokat.

1. P. K ö h l e r Ferenc, szül. 1886. Ez évben, július 13-án tartja aranymiséjét. Emlékeztünk meg róla legalább ezen a napon. Jelenlegi tartozkodási helye Franciaország, Belletancho par Borny Mezt, ahol a rendi misszióház lelkészeként működik.

2. P. L ö s c h István, szül. 1892. Ord. 1918. Valamikor ő is 2 évet töltött Kínában. Jelenleg a gráci tartományházban működik. Graz, Mariengasse 24. Austria.

3. P. N a g y Gusztáv, szül. 1907. Kínában szentelték pappá 1934-ben és ott is működött a missziókban 1948-ig. Jelenleg Amerikában él, ahol missziókat tart a magyar plébániákon. Címe: Saint Vincent Seminary, 500 East Cheltenham Avenue Philadelphia. U. S. A.

4. P. K u t i Imre, szül. 1908, ord. 1936. 1948-ban a kolumbiai indián misszióba ment ki Magyarországról rendes utlevéllel. Jelenleg a spanyol rendtagok hondurasi missziójában működik.

Cime: San Pedro Sula Honduras, Apartado 2. Közép Amerika.

5. P. R u s s i k Vilmos, szül. 1913, ord. 1938. Ő is 1948-ban ment ki a kolumbiai misszióba, jelenleg szemináriumi rektor.
Cime: Zipaguira, Seminario, Columbia.

6. P. T ó t h A. József. szül. 1916, ord. 1943. Franciaországban. Működött Kinában mint teológiai tanár, majd Manilában, a Fülöp Szigeteken, jelenleg pedig az orani szemináriumban tanít.
Cime: Oran, Grand Seminaire, Rue Colonel Driant. Algir.

Testvérek:

1. C s o r b a Alfonz, szül. 1914, 1937-ben Kinába került misszióba. Amikor Kinát az európaiaknak el kellett hagyniuk a párisi anyaházba került, onnót pedig Vietnámba ment misszióba és most a dalati rendházban mint portás és szabó működik.

2. F i s z t o r Péter, szül. 1921. 1955-ben Istanbulba került az osztrák lazaristák házába, ahol mint bevásárló testvér működik.

3. K o l l á t h Konrád. szül. 1914. A grazi tartomány-házban mint sekrestyés testvér működik.

Ennyien vagyunk idekint.

Összeállította: P. Lösch István.

KÜLFÖLDÖN ÉLŐ KEDVES NŐVÉREINK :

A MPE régóta számontartja a külföldön élő kedves nővérek csoportjait. Igyekszik őket be-
szervezni a nagy Imatáborba, amely a fronton küz-
dő paptestvérek hátvédjét képezi és kegyeni ener-
giáit szállítja.

Fölöttük is sorozatszemplét tartunk. Ma bemu-
tatjuk a szalézi nővérek csoportját, amint a vi-
lág különböző táján képviselik Krisztus szerete-
tét és ébren tartják a magyar tüzet.

Sr. Adelaida Csernák, főnöknő

Sr. Julianna Papp

Scuola Italiana M.A.-Via Bustan Rays
Damasco (Siris)

Sr. Kollárovičs Margit főnöknő

Scuola Italiana " Alessandro Lanzoni "
Boulevard Cléopatra, 34.
Héliopolis (Cairo Egitto)

Olaszországban:

Sr. Kerényi Anna

Collegio Immacolata, Conegliano
(Veneto)

- Sr. Jeriga Anna
Istituto Figlie M.A.
Via Garibaldi 454, Venezia (Castello)
- Sr. Orosz Paula
Asilo Morasutti, S.Vitto al Taliamento
(Udine)
- Sr. Szanyi Margit
Valdagno (Vicenza)
- Sr. Horváth Anna és Keneszi Ilona novi-
ciák
Casanova di Carnagnola, Torino

+ + + +

B I B L I O T H E C A
S A C E R D O T A L I S
I M Á D S Á G R Ó L .

I. Elmélet.

- R. Goll, Was willst Du mir sagen, Herr? 1957 2
Meitinge, Kyrios-Verlag
- F.M. Moschner, Christliches Gebetsleben, Freiburg
1951 2
- K. Tillmann, Täglich beten, aber wie? Weisungen
und Texte, Recklinghausen 1957 3
- O. Pies SJ, Das grosse Gespräch, Kevelaer 1957 2
- H.U.V. Balthasar, Das betrachtende Gebet, Einsie-
deln 1955
- R. Graf C.S.Sp. Macht des Gebetes, Regensburg,
Pustet 1957
- A. Brou-Pics Sj, Gebetsschule des hl. Ignatius,
Kevolaer 1953
- J.B. Lotz SJ, Meditation. Der Weg nach innen,
Frankfurt 1954
- H. Bierbaum, Beten, Betrachten, Lesen. Schlicht
Winke für Priester... Dülmen 1934
- Pázmány P. Az imádságról, Préd.husv.u.5. vas.
- Prohászka O. Elmékedések az evangéliumról, Róma
1950. Jó bevez. az elmékedésről.
- A. Hiemer SJ, Die Kunst des Herzensgebetes, Pustet,
Regensburg 1955

K. Rahner, Von der Not und dem Segen des Gebetes,
Herder-Bücherei 28, 1958

Szeghy Ernő, A belső várkastély kapuja
Ezen kívül az ismert aszketikák: O. Zimmermann L.
Hertling, Tanqueray, J. de Guibert, Müller L: Aszke-
tika és misztika fejezetei az iráságról.

II. Imakönyvek:

Jávor E. Vasárnapi misekönyv, Innsbruck, Rauch 1958

Dallos F. Imádkozzatok testvérek, Róma 1957 2

Sik S. Dicsőség békesség. Imádságoskönyv és kalauz
a ker. életre.

Pázmány P. Imádságos könyv.

Sik-Schütz, Imádságoskönyv.

O. Pios SJ, Im Herrn, Gebete im Geiste des könig-
lichen Priestertums, Herder, Freiburg 1952

Pereira SJ, Jugend vor Gott.

Hugo und Karl Rahner, Gebete der Einkehr, C. Müller,
Salzburg 1958

Pius XII. Gebete des hl. Vaters Pius XII.

III. Elmékedési könyvek.

a.) Szentmiséről, breviáriumról, liturgiáról:

Th. Schnitzler, Die Messe in der Betrachtung, 2 k.
Freiburg, Herder 1955-57

Halász Pius, Örök liturgia

J.A. Jungmann, Der Gottesdienst der Kirche, Innsbruck
1955

J. Pascher, Das Stundengebet der röm. Kirche. München
1954

P. Persch, Das Jahr des Heiles, Klosterneuburg (magyarul is)

A. Hösse, Gottverbunden durch das Kirchenjahr, 2 k.
1955-51

b.) Az evangéliumról, Jézus életéről:

Prohászka O., Elmélkedések az Evangéliumról, Róma 1950

G. Courtois-K-Rudolf, Vor dem Angesicht des Herrn.
I-V, Wien, Herder 1952-58

R. Gutzwiller SJ, Meditationen über das Mt-Evange-
lium, Einsiedeln 1951; Lk-Evang 1954;
Joh-Evang (1958) Igen jó!

H-U. von Balthasar, Thessalonicher-und Pastoral-
briefe des hl. Paulus. Für das betrachtende
Gebet erschlossen. Einsiedeln 1955

Gabriel a S. Maria Magd., Geheimnis des Gottes -
freundschaft, 3 k. Freiburg, Herder 1957 ss

C. Marmion OSB, Christus das Leben der Seele
(szontpáli dogmatika)

P. Charles SJ, (magyarul is), Gott unser Ziel; Un-
ser Leben ein Gebet; Unser Wandel mit Gott;
Missionsgebet mit Christus

Card. Newman, Gott und die Seele, Matthias-Grüne-
wald-Verlag Mainz

I. Mayr SJ, So sind sie die Christen. Bibelle-
sungen aus der Gleichnissen, Innsbruck Rauch
1952; Licht in der Finsternis (Joh);
Die grosse Freude (Lk)

Továbbá az ismert Jézus-élet és jellemrajzok:

R. Guardini, Der Herr; K. Adam, Jesus Christus;

J. Lebreton SJ, Leben und Lehre Jesu Christi.

O. Katter, Biblische Meditationen.

IFJUSÁGUNK

(A bécsi rekollekció igen értékes ifjusági-beszámolóiból sajnos csak egy futott be.)

A GRÁCI EGYETEMISTÁK BESZÁMOLOJA

1958 november 4.-én magyar egyetemistákkal Eisenstadton utaztam keresztül. "Van-e arra mód, hogy a püspök urat csak egy percre is láthassuk?" Kérdezték először szerényen, majd egyre nagyobb lelkesedéssel követelték. "Csak egy népdalt szeretnénk énekelni, csak látni legalább." - Vágyunk püspök ur elfoglaltsága miatt nem teljesedhetett.

Értesülve azonban László püspök ur a történelekről, ígéretet tett, hogy rövidesen ő fog ellátogatni Grácba.

Joggal kitüntetésnek vették a püspök ur ígéretét nemcsak az egyetemisták, de a gráci magyar hívők is. Sokat készültünk, hogy a püspök urat fogadni tudjuk, de nem beszédekkel, hosszadalmas ünnepi műsorral, inkább lelkileg készültünk rá. Látni akartuk, hallani, elmondani nehézségeinket, közel jutni hozzá, hiszen a mi főpásztorunk is. Áldozatban akartunk vele egyesülni s áldását fogadni.

Nyolc-tíz diák kérésére alig egy-két hónap óta tartunk elsőpéntekenként szentszentmisét. Először egészen zártkörű volt, kilencedet végeztünk. Lassan kiszélesedett, úgy, hogy most már új és régi magyarok egyaránt magukénak tekintik.

Február elsőpéntekjén László püspök ur megtarta be az esti áldozatot. Bizony kicsinynek bizonyult a kápolna. Evangélium után magyarul szólt hozzánk a püspök atya. Szentmiso után pedig eljött az

"UNGARISCHES KULTURZENTRUM"-ba, ahol az egyetemi ifjuság várta. Most elénkkelhettünk egy-két kedves népdalunkat. Rövidke köszöntő, egy kis vers s néhány szál virág volt kifejezője szeretetünknek, örömünknek, ragaszkodásunknak. - Aztán két óra hosszat együtt lehettünk vele, leülve, félretéve minden izgalmat, formaságot... Mindent, egyéni, közösségi ügyeinket meghallgatott s nemcsak akart, hanem valóban segített! - "Édesapám magyar volt. De édesapám meghalt, mielőtt én megismerhettem volna. És én nagyon szerettem, nagyon szeretném szeretni édesapámat! Ugy gondolom, sokkal tartozom neki, s mivel neki már nem lehetek hálás, úgy gondolom, neki teszem, ha a magyaroknak tehetek valamit. Ezért szeretem a magyarokat úgy, mint édesapámat, ezért akarok mindent megtenni, sokat fáradni a magyarokért, mint édesapámért...."

Világi apostolok valóságban

Gyakorlatilag meg is volt már, valójában csak rádöbentünk és tudatosítottunk, mikor a "Magyar Papi Egység" 7. számában a világi apostolság teológiájáról és célkitűzéseiről olvastunk.

A kb. száz katolikus magyar egyetemistából igénye volt egyeseknek, hogy utánanézzon tudományosan is világnézeti kérdéseinek, meggyőződjenek, tisztázza alapfogalmait; másrészt, hogy ne zárkozzék magába. - Kilencen ültünk össze s megfogadtuk, hogy Krisztus titokzatos testének eleven tagjai akarunk lenni. Életünkkel akarunk tanúságot tenni Krisztus mellett. Hetenként jövünk össze két órára. Az idő legnagyobb része azzal telik el, hogy a Katekizmust tanuljuk. Aztán megbeszéljük problémáinkat, kiosztjuk, vállaljuk feladatunkat, áldozatainkat, imaszándékunkat. A Szentírást közösen olvassuk, negyedévenként csendes lelki-napot tartunk. Nem nagystilű

világnézeti előadásokra van szükség, hitünket kell megismertetni, élni! Nem kizárólag ez lenne-e feladatunk? És bizzunk a kegyelemben. Csodákat művel bennünk, bennük...

Nem szívesen beszélünk magunkról, belső titkainkról. Félnék, hogy akkor kevesebbek lennénk. De most van kialakulóban a másik kis csoport. Átéltük, hogy "Ahol ketten vagy hárman összejönnek az én nevenben, ott vagyok köztük", csodálatos erejét az imádságnak, a kegyelemnek köztünk, bennünk...

Lourdesi utjunktól a következő számra ígértek beszámolót. A vezető Paszkál atya üdvözlő lapja már sejteti velünk annak értékét: Talán Lourdes egyik csodája, hogy annyi nehézség ellenére eljutottunk a Szűzanyához. Itt könyörgünk népünkért, hazánkért most teljes bizalommal. A gráci magyar csoport nevében tisztelettel küldöm köszöntésem az Atyának és magyar testvéreinknek.
Lourdes, 1959 ápr. 12.

A löveni Ifjúsági Találkozó

Magyar Katolikus Ifjúsági Találkozóra gyűlt össze a hazájából elüldözött magyar ifjúság Lövenben. H. VAN WAEBENBERGH, a löveni egyetem Rector Magnificusa védnöksége alatt 1959 március 22 és 25 között.

Az ifjúsági találkozón résztvevők március 21-én délután érkeztek Lövenbe, a Magyar kollégiumba. Másnap délelőtt 10 órakor közös szentmisén vettek részt a Kollégium nagytermében. 10-kor ünnepi megnyitó üléssel vette kezdetét a program. A megjelenteket a löveni egyetemisták üdvözölték. H. Van. Waebenbergh, Rector Magnificus megnyitotta az ifjúsági találkozót. Tóth Béla (Innsbruck): "Üzenet a római

UFHS-kongresszusról" címen beszélt. Msgr. Dr. Pfeiffer Miklós (Fribourg) "Az 56-ban kijött értelmiségi fiatalság világnézeti problémái"-ról beszélt. Az ifjúság hangja szólott: "Ahogy mi megítéljük magunkat". Este 8-kor baráti találkozón vettek részt a hontalan ifjúság képviselői a löveni belga és külföldi katolikus ifjúsági szervezetek képviselőivel. - Március 23-án délelőtt 9-kor kezdődő szentmise után Horváth Kálmán S.J. (Löven) szólott az ifjúsághoz: "Ki vagy nekünk, te annyit kritizált és félreértett Anyaszontegyház?" Rezek Roman O. S. B. (Párizs) előadásában arra buzdította az ifjúságot, hogy értse meg, de főleg élje a kereszténységet. Dr. Rezsőházy Rudolf (Löven) előadása: Az integratio problémája a katolikus magyar menekült diákság életében".

Március 24-én Lakos Endre (Bécs) előadását hallották. "Nem keresztény jellegű tevékenység az emigrációs fiatalság körében". Délután 5-kor kezdődött Msgr. Dr. Közi-Horváth József (Lünten) nagy érdeklődéssel várt előadása: "A kereszténység, mint a béke és a haladás alapja". Dr. Töttösy Ernő (Brüsszel): "A kat. értelmiség feladata a munkásosztály felé az emigrációban" címen beszélt.

Március 25-én szentmise után a Találkozón fölvetett tennivalók közös megbeszélése következett különös tekintettel a következő kérdésekre: Tennivalók világnézeti téren. Katolikus Akció? A magyar katolikus ifjúság szervezkedik-e külön, vagy ne? Kapcsolatunk az UFHS-el, milyen formában? Kapcsolatunk a Pax Romana-val. Milyen formában?

(Kat. Magyarok Vasárnapja, 1959. ápr. 15.)

- ... -
- ... -
-

PAPJ TALÁLKOZÓ

Beszámoló a bécsi magyar papi rekollekcióról

1959 február 25 - 27

Február 25-én, d.u. 6 órakor az első elmélkedéssel vette kezdetét a silentium. P. Német Béla S.J. három alkalommal egy-egy órán át adott elmélkedési pontokat. P. Óry Miklós S.J. a szentóra végzésére készítette elő a paptestvéreket egy elmélkedéssel és vezette a szentórát.

A silentium 26-án délben ért véget. Megindulhatott a beszélgetés az egymást rég nem látott paptestvérek között.

Délután 3 órakor kezdődött a lelkipásztori konferencia a tervbe vett program szerint.

Ernek főbb javaslatai illetőleg megállapodásai a következők:

I. Papi Egység problémáit illetően:

1. Papi Lelkiség. A nagy magyar spirituális P. Hunya Dániel S.J. kezdeményezésének folytatása az emigrációban. Amit ő alkotott egyedülálló és a külföldi neves lelkivezetők csodálatát is kivívta. De erre kér bennünket számos külföldi paptestvértől hozzánk intézett levél is. A Magyar Rapi Egység Prohászka számát már közel 600 paptestvér kezébe adhattuk.

2. Lelkigyakorlatok, rekollekciók: Két lelkigyakorlatot vettünk tervbe: 1. Frankfurt/Main

mellett P. Leppich lelki gyakorlatos házában, ahova mint központi fekvésű helyre Európa minden részéből összejöhetnek a paptestvérek. A königsteini kongresszus ideje körül lenne. 2. Bischofshofenben szeptember elején öt napos lelki gyakorlat-

A rekollekciókat az eddigi tervek szerint tartjuk tovább is. A helyi negyedéves rekollekciók lelkiismeretesebb megtartását kérte P. Óry azokban a landokban, ahol ezt kissé elhanyagolták.

3. Papi önsegélyezés kérdésében a paptestvérek megbízták Marosi Lászlót, hogy dr. Ádám György németországi főlelkésszel beszéljen, ki a königsteini megbeszélések nyomán szintén fáradozik ez ügyben. A lelki gyakorlatokig így világosabb torv alakul ki.

4. Kispap-Egység számára szívesen adnak helyet a paptestvérek a Magyar Papi Egységben, hisz P. Hunya Papi Lelkisége szintén e kettőből tevődött össze.

II. Lelkipásztori problémák:

A nagybőjti lelki gyakorlatok mindenütt folyamatban vannak. A még meglévő hiányokat betöltöttük. P. Lösch Oberösterreichben, P. Morel Karinthiában vállalta ezek megtartását.

2. Prohászka ünnepségek megtartását a nagyobb ifjúsági csoporttal rendelkező lelkészek vállalták.

3. Sajnálattal értesülnek a paptestvérek, hogy külföldi országokban, még mindig nagyobb csoportok pap ill. magyar pap nélkül vannak: Norvégia, Franciaország, Délamerika, Délafrika, stb. Az ausztráliai Sidneyben kb. 10.000 magyar mellett csak egy pap működik. Valamiképp úgy kellene összehangolni emigrációs életünket, hogy mindenüvé jusson belőlünk, ahol szükség van ránk.

4. Az otthoniak segítése. A hivatalos szerveken kívül minden paptestvér, amennyire anyagilag

teheti , igyekszik segíteni az otthoniakon.

III. Ifjúsági kérdések. Elemi iskolánál főleg a magyar anyanyelv megőrzésére ügyeljünk. Sokszor a gyermekek már nem tudnak magyarul. A szülő, nagyszülők meg nem értik jól az ország nyelvét és szülő gyermek alig érti meg egymást, főleg ha hosszabb időn keresztül vannak távol a szülői háztól. Főiskolásoknál, főleg Bécsben és Grácban a megfelelő helységek hiánya okoz gondot a lelkészeknek. Ha itt megoldást nem találunk, más áramlatok, befolyások ragadják el tőlünk ifjúságunkat.

Örömmel hallották a paptestvérek, hogy László Püspök Ur 1000 imakönyvet (magyar Missalét) fog szétküldeni az ifjúság számára. Hogy még több imakönyv kerülhessen ifjúságunk közébe a paptestvérek kérték a Püspök ur jóváhagyását arra, hogy az imakönyveket 5 ill. 10 Sch.-ért adhassák a közép ill. főiskolásoknak. A Püspök Ur ezt engedélyezte.

László Püspök Ur volt szíves a máriacelli magyar zarándoklat vezetését vállalni. Ennek időpontja szeptember 12-13.

A Püspök Ur jelenlétében még a Prohászka kiadványokról folytattak vitát, majd a Püspök Ur a kápolnában intézett beszédet a paptestvérekhez és az Ő szentségi áldásával fejeztük be a rekollekciós lelki részét.

Vacsora alkalmából P. Óry köszöntötte nevünkben a püspök Atyánkat, aki épp előző nap ünnepelte születésnapját.

IV. Világi apostolok nevelése.

A lelkipásztori megbeszélések 27-én délig folytatódtak.

A horni lelkigyakorlatos ház működése örömmel töltötte el a paptestvéreket. Elhatározták, hogy igyeksenek mentől több csoportot szervezni vagy a

már megszervezett csoportokhoz küldeni résztvevőket. Jó lenne előre meghirdetni a kezdődő lelki - gyakorlatokat, hogy egyesek is csatlakozhassanak hozzá.

Kivánatos lenne az ország más részén is hasonló lelkigyakorlatos ház (Innsbruck), mert az utiköltség Hornig tetemes.

A világi apostolok nevelésére igen jól bevált a Legio Mariae is.

+ + +

Dr. Demel a Pázmáneum megsegítésére ajánlotta, hogy a paptestvérek néhány intenciót vállaljanak.

A Magyar Papi Egység részére évi 2 intencióra kötelezték magukat a paptestvérek.

Felvetődött a kérdés, nem lehetne-e a binálás miséit a Pázmáneum céljaira fordítani. Ez ügyben forduljunk László Püspök Urhoz. Ő el tudná ezt esetleg intézni. Ez igen nagy segítséget jelentene a Pázmáneumnak.

+ + +

A magyar misszionáriusok támogatása. Ők most egyedül állnak. Mincs mögöttük az ország anyagi segítsége és imája, úgy mint valamikor. Missziós gyűjtéseinket legalább mi igyekezzünk nekik eljuttatni. A Magyar Papi Egységben is jobban szervezzük meg a magyar missziók támogatását.

- ... - ... - ... -

A belgiumi papi rekollekciókról

irja: P.Varga:

Igen jól sikerül a magyar papok havi találkozója. Elején kiadós elmélkedést tartunk, aztán minden lekipásztori ügyet megbeszélünk szép barátságosan. Közben mindig kapunk jó magyar ebédet is. Így elkerülünk sok félreértést, ami a bujdosó életben valóságos törvény. A belga egyházi körökkel kitűnő viszonyban vagyunk és mindenütt szívesen fogadnak.

- ... - ... -
- ... -
-

H A Z A I H Í R E K

H A L O T T A I N K

Grósz József kalocsai érsek 30 éves püspöki jubileuma

Febr. 24-én ünnepelte a főegyh. „papság”-Érsek” 30 éves püspökszentelésének évfordulóját. Bár az ünneplő főpásztor komoly műtét utáni kezelésen a Szécher-korházban feküdt, a papság ezen eseményt mégis bensőségesen ünnepelte meg. Az ősi Kalocsa ritka és már régen nem látott ünneplésnek volt a színhelye. 135 pap, a kalocsaiakon kívül, jött össze rekollekcióra. A műsor 2 részből állott: első a főpapi mise volt, a második a rekollekció. A hálaadó misét az érsek ur által fölszentelt segédpüspök, dr. Bárd János pontifikálta, az assistentiát pedig az érsek ur által fölszentelt papok képezték. Csodaszép látvány volt a karinges ill. micetumos, mantellettás és hermelines papság bevonulása a segédpüspökkel az introitus éneklése közben. A papság részben a szentélyben, részben a hajóban a cancellus előtti térben helyezkedett el. Az állandó részeket (glória, credostb.) mindenki a kórossal együtt énekelte. Gyönyörű liturgikus mise élményében volt részük. A főpapi mise végeztével a Te Deumot intonáló püspök énekét a papság folytatta, majd a Christus vincit énekkel véget ért az ünneplés templomi része. Ezután következett a kastélyban a rekollekció, melyet dr. Belon Gellért, c. apát, bajai plébános „Lelki atyaság” címmel tartott. Ennek végeztével dr. Kujáni Ferenc érsek helynök meglepő szavakkal méltatta a jubiláló érsek 30 éves főpapi mű-

ködését. Befejezésül dr. Bárd segédpüspök felolvasta azt a latinnyelvű táviratot, melyben a papság köszöntötte ünneplő főpásztort. Hogy ezen a napon a beteg érsek magát övéi között érezze, az ebéd befejeztével dr. Bárd segédpüspök vezetésével egy küldöttség gépkocsival ment föl a főpásztorhoz. A főpásztor meghatva hallgatta végig a beszámolót s beteg ágyából küldte papságának főpapi áldását.

A Böehm alap a magyar kispapokért.

Főt. Viglás M. Gyula, fairporti plébános, a Böehm emlék alapítvány elnökének közlése nyomán.

Eddig 23 szabadföldön tanuló kispapot segít a Böehm alapítvány. Ez a szám hamarosan eléri a harmincat. A kispapok nagyobb része Bécsben, Innsbruckban és Rómában tanul.

A kispapok segítése nevelő-szülők szervezésével és csomagok küldésével történt. Legmegfelelőbb lenne, ha egyes egyházközségek vagy a ft. papság tagjai személyesen vagy megfelelő családok segítségével elvállalnának egy-egy kispapot. Nagyobb egyházközségek talán kettőt is, de nem többet. Kisebb plebániák ketten-hárman összeállva fedezhetnék egy kispap költségeit.

Az eddig követett módszer a következő volt:

1. Minden kispapnak iparkodtunk adoptáló családot keresni.

2. Az adoptáló család kötelessége akkor szűnik meg, mikor erről értesít minket. Megokolást nem kérünk, hiszen önkéntes szeretetmű ez.

3. Minden klerikus elküldte életrajzát, fényképpel és az intézeti előljárósága igazolásával.

4. Eddig minden kispap három csomagot kapott.

Már az addigi eredmények is szépek. De mit

tudnánk még tenni egységes munkával, jóakarattal, áldozatos szeretettel !!

+ + + +

Magyar_vallásos_ünnepi_programm a clevelandi Borromeo Kiszeminárium területén.

Junius 21 -én d.u. 1/2 4 órakor lesz ez a szép ünnepség. Az alkalmat erre a " Magyar Szentek Rácsos Kapuja " ünnepélyes átadása adja, az ünnepség célja pedig a hivatások előmozdítása. A szeminárium növendékei egy kis darab magyar történelmet látnak majd könyvátрук kapuján a magyar szentek alakjában. Az előkészület évei alatt bizonyára hallanak majd annyit az ott látott magyar szentekről és a kaput adományozó magyarokról, hogy a magyarság alapsabb ismertével, becsülésével és szeretetével indulnak apostoli munkájukra.

+ + + +

Lapunkat a következő számtól kezdve nyomtatásban szeretnők megjelentetni. Ez azonban csak úgy lesz kivihető, ha a paptestvérek anyagilag is segítik a Lapot. Eddig jótévéők támogatásával állítottuk elő, de lassan saját lábunkra kell állnunk. Az Ausztriában élő magyar papok készséggel vállaltak évi két intenciót. A következő számban szeretnénk a többi országok paptestvéreitől is legalább 1 - 1 intenciót kérni. De nem áll rendelkezésünkre elég miseintenció. Azért szeretettel kérjük az amerikai paptestvéreket, hogy a Magyar Papi Egység javára jó miseintenciókat küldeni sziveskedjenek, hogy azokat aztán szétoszthassuk. Bis dat, qui cito dat! -
Deo gratias !

Shvoy püspök ur ünneplése

A székesfehérvári egyházmegye papsága és hívő serege meleg szeretettel ünnepelte S h v o y L a j o s , pápai trónálló, megyéspüspököt nyolcvanadik születésnapja alkalmából ez év március 9-én. Shvoy püspök ur 1879-ben márc. 9-én született Budapesten. 1901-ben szentelték pappá. 1927-ben vette át Prohászka püspök örökségét, a székesfehérvári egyházmegye kormányzását. 20 éves püspöki jubileuma alkalmával, az áldásos és eredményekben gazdag főpásztori munkája elismerésül, b.c. XII. Pius pápa kintüntette a pápai trónállói címmel.

Az elmúlt 32 év alatt atyai gondoskodása kiterjedt a papságon és hívőkön kívül az egyházmegye kis gyermekeire is, akiknek a "Kis Fehérvár" gyermeklap útján küldte üzeneteit és tanítását. Erre a mindenkít felölelő szeretetre jött válaszul az, hogy őt mindenki, papok és hívek, nagyok és kicsinyek egyaránt, "Püspök Atyának" szólítják. Ez év elején súlyos betegségen esett át a jubiláló püspök ur.

Ti is, az idegenben élő magyarok, lélekben csatlakozunk a jubiláló nagy seregéhez és kérjük imáinkban a jó Istent, hogy még sokáig tartsa meg Shvoy püspök urat a sokat szenvedő székesfehérvári egyházmegye kormányzására.

Döntő roham az Egyház ellen.

A budapesti kommunista rendszer hivatalos lapjában közzétette azt a rendeletet, amely a kommunista államhatalomnak szinte korlátlan beleszólási jogot biztosít az egyházak életébe.

A rendelet szerint minden egyházi testület és intézmény minden kinevezéshez, áthelyezéshez, vagy

elbocsátásához köteles kikérni a kommunista egyházügyi hatóság, előzetes beleegyezését. A rendelet másik feltűnő intézkedése, hogy az állam kinevezhet egyházi tisztviselőket, ha valamelyik egyházi testület a megüresedő tisztségeket 60-90 napon belül be nem tölti. A rendelet indokolása szerint erre azért van szükség, hogy "az egyház igazgatásának zavartalan lebonyolítását és a papság kiképzését biztosítsák". A rendelet értelmében minden egyházi személy a beiktatását követő 60 napon belül engedelmességi esküt köteles letenni a magyar népköztársaságra, és mindazok a papok, akik eddig nem tették le az esküt, a rendelet közzétételétől számított 60 napon belül ezt a hiányt pótolni kötelesek.

Bécsi jelentések szerint B a d a l i k B e r t a l a n veszprémi püspök és a szombathelyi volt f e r e n c e s zárdafőnök börtönben szenvednek. A pannonhalmi papi-otthonban nagyon megnehezedett az oda internált idős papok helyzete. Élelmüket nagyon lecsökkentették és el sem hagyhatják a papi otthon falait.

+ H a l o t t a i n k:_

K o v á c s Ferenc káplán, életének 26. papságának 3. évében még a múlt év végén meghalt.

M e g y e s y Inro bükkszenterzsébeti plébános életének 68 évében,

T á l o s Gyula, a szombathelyi egyházmegye szenior-plébánosa, aki még mindig aktívan működött Gyöngösfaluban, életének 82, áldozópapságának 59. évében,

B a d a c s o n y i Ádám szalatnaki plébános 68 éves korában

F a l u d i Ádám, Kiérd. esp. Nagyváradon 76 éves

korában ,

P a p p Antal győri székesegyházi tb. kanonok ,
ny. plébános, a győr-egyházmegyei papság nesztorá,
életének 92., áldozópapságának 68. évében Gyenesdi-
áson,

K a u s c h k y Márton piarista atya,

G a b r i e l István, Gotthárd bencés atya 62 é-
ves korában,

N a g y Ferenc budapesti lelkész,

Dr. J a n c s ó János, bagi adminisztrátor, 56
éves korában,

P a l o t a i Irén, János cisztercita atya Karádon,

M é s z á r o s Kálmán Nyugat-Magyarország legi-
dősebb papja, Oberpullendorfban életének 95., áldo-
zópapságának 75. évében ,

I m r i k Zoltán, nagyváradai kanonok, 99 éves ko-
rában Nagyváradon meghaltak.

M s g r . T u r c s á n y i Egon, akit a kommunista bi-
rórság a szabadságharc leverése után életfogytiglani
börtön büntetésre ítélt, 68 éves korában a börtönben
meghalt.

L é k e Béla tb. kanonok, a miskolci Szent Anna temp-
lom plébánosa életének 65. , papságának 41. évében ,

K u s n e r István érseki tanácsos, csányi plébános,
életének 61., áldozópapságának 37. évében,

B u c z k ó János érdi esperes, ny. hevesi plébános,
életének 85. áldozópapságának 61. évében elhunyt.

REQUISCANT IN PACE

Jegyezzük fel naptárunkba és jelentkezzünk
minél _előbb !

A köningsteni kongresszus : "Kirche in Not", az idén július 23-26-ig lesz. Leginkább a szovjet propagandáról lesz szó és hogyan reagál rá az ifjuság és a munkásosztály. Ujítás a módszerben, hogy ezeket a kérdéseket külön munkakörökben fogják megbeszélni és feldolgozni.

Papi lelkiyakorlatok. Az idén szintén két lelkiyakorlatot tervezünk. Egyet a köningsteini kongresszus ideje körül Frankfurt/Main vidékén. A másik ősszel, szeptemberben lesz az ausztriai Bischofshofenben. A két lelkiyakorlat megtartása a jelentkezők számától függ. Azért kérjük a paptestvéreket, jelezzék részvételi szándékukat június 15-ig, hogy a szervezés lebonyolítható legyen. A bischofshofeni lelkiyakorlat a bécsi Találkozás kérésére ötnapos lesz. - Minden jelentkező paptestvérnek részletes tájékoztató megy. A lelkiyakorlatokra jelentkezni lehet Harosi László címén: Spittal/Drau. Lager. Österreich.

Máriacelli magyar zarándoklat. László püspök ur vezetésével a gráci egyetemisták rendeznek zarándoklatot Máriacellbe szept. 12-13-án. A résztvevő csoportok jelentkezzenek a Magyar Papi Egység címén. Nagy nemzeti zarándoklatot László püspök ur tanácsára csak háromévenként rendezünk. Tehát legközelebb 1960-ban.

A velencei Pátriárka áldását
küldi a magyaroknak

A nagyhét első napjaiban a Magyar Papi Egység szerkesztősége meglátogatta a magyarokat a trieszti táborban. Közben beugrottak Velencébe is. A szent Márk templomban a Pátriárka áldását és imáit kérték a Magyar Papi Egységre. A biboros Pátriárka örömmel adta áldását és azt kívánta, hogy minden magyar minél előbb hazatérhessen a szabad Hazába.

Utjukon több magyar apácával is találkoztak. Nem kis számban vannak idekint magyar Kedves Nővérek. Róluk a következő számban fogunk írni. Addig is kérjük a külföldön élő kedves nővérek címét.

Nemcsak Ausztriában van magyar Lelkigyakorlatosház ?

A horni Lelkigyakorlatos-Ház keletkezéséről és működéséről legközelebbi számunkban fogunk beszámolni. - Örömmel értesültünk arról, hogy a Szociális Testvérek hamiltoni (Kanada) Lelkigyakorlatos-Házában is tartanak magyarnyelvű lelkigyakorlatokat. Nemrégén a jezsuita P. Bóday és P. Kis Gábor adtak ott férfiaknak hétvégi lelkigyakorlatokat.

+ + +

Felhívjuk a paptestvérek figyelmét

a MPE mostani felhívására szánának két mellékletre: a Prohászka Naplójának előfizetése és a Kaszap-képekre. A licster és tanítvány; mindkettő a fehérvári Prohászka templomban pihen és mindkettő a Pannonia Sacra vetésének új reménye. Kaszap István (az "István Kaszap" felírás az olasz postulator szépséghibája) boldoggáavatási ügye igen szépen halad előre. Csak több érdeklődést kellene mutatni magyar részről. Milyen szép volna ez az új csillag magyar szentjeink sorában!

Imádkozzunk az ügy sikeréért !

Lelkigyakorlatok, kurzusok a Horn-i Lelkigyakorlatos házban.

- 1959.V.4-5. Papi rokkollektio.
Vezeti: P.Paulai.
- 1959.V.9-26. Családi nyaralás. Családi nap:
V.16-17-18, Pünkösöd.
- 1959.V.29.-VI.1. Lelkigyakorlat - Kolonia, nők.
Vezeti:
- 1959.VI.5-7. Kurzus - Munkásifjak.
"Szervezi és vezeti" Schermann Atya.
- 1959.VI.13-14. Kurzus - Munkáslányok.
Szervezi és vezeti: Schermann Atya.
1959. VI.17-30. Családi nyaralás.
Családi nap: VI. 27-28. Vezeti:
- 1959.VII.2-5. Lelkigyakorlat - Értelmiségi férfiak.
Vezeti:
- 1959.VII.10.18. Kurzus - Középiszkolás lányok v. fiuk.
Vezeti:
- 1959.VII.22-30 Kurzus - Egyetemista fiuk.
Vezeti:
- 1959.VIII.4-12. Kurzus - Munkásifjak.
Szervezi és vezeti: Schermann Atya.

A lelkigyakorlatok, kurzusok, nyaralások a jelzett nap estéjén kezdődnek és ugyancsak a jelzett utolsó nap d.u.-ján fejeződnek be.

+ + + + +
+ + + + +
+ + +

KÖNYVEK

Három könyvre hívjuk fel a magyar papság figyelmét.

1. Az első a nyáron megjelenő PROHÁSZKA NAPLOJA (Soliloquia)- az O.M.C. kiadásában. Prohászkat nem kell ajánlani. Legnagyobb misztikusunk és a magyar katolikus ujjáéledés nagy apostola, Összes Műveit nemcsak otthon, de a burgenlandi magyar papok könyvtárában is megtaláljuk. A jubileumra érkezett néhány sorozatot felvásárolták. Elmélkedési könyvének római kiadását szétkapkodták. Azért örömmel üdvözljük Válogatott Munkái kiadásának tervét. A kiadóbizottság elsőknek a Soliloquiát választotta. Ez a Napló Prohászka legegységibb munkája. Lelkénck szülötte. Prohászka számunkban megcsillogtattunk belőle néhány gyöngyszemet. Most nemcsak szemelvényeket, mozaikdarabokat kapunk, de az egész képben gyönyörködhetünk majd. Az osztrák püspöki Kar is felfigyelt erre a munkájára. Egy németnyelvű Antológiát fog összeállítani éppen a Naplóból. Kivánatos, hogy elsősorban a magyar papság ismerje. Ebből a forrásból nemcsak önmaga fog meríteni, de hiveinek is bőven fog juttatni belőle. -

KATEKIZKUS. A katolikus Egyház tanítása. Herder, Róma 1958. 294 l. Az új egységes német katekizmus magyar átdolgozására a német katekizmus képeivel, illusztrációival. Felépítése igen világos. Négy részben tárgyalja vallásunk főbb igazságait: 1. Isten és a megváltás, 2. Az Egyház és a szentségek, 3. A keresztény élet Isten parancsai szerint, 4. A végső dolgok. A parancsok feldolgozásában örömmel üdvözljük a pozitív alapozást. Az 5. parancsot a munka teológiájával kezdi, a 6.p-t a tisztaság erényével, a 8 p-t a becsület és igazmondás fogalmával. A Függelékben gyakorlati szabályokat ad a keresztény életre: imádság,

szentmísehallgatás, lelkitükör, a magyar temetési-szertartás stb. Igen sikerült a szentmise és az egyházi év magyarázata. Az illusztrációkban szóhoz jutnak az Egyház szentjei (Ágoston, Aquinói sz. Tamás, Bernát, arszai plébános) és a külföld klasszikusai (Dante, Angelus Silesius) mellett a magyar írók: Pázmány, Kölcsey, Babits ... Minden magyar örömmel forgathatja ezt a remek katekizmust és belőle táplálhatja vallási ismereteit.

3. A harmadik könyv május hónapjára aktuális : Karl Pfaffenbichler: Maria und die Probleme unserer Zeit. Herder Wien 1959, 188 l. A szép kiállítású könyv 35 májusi olvasmányt nyújt. A lelkipásztor merithet belőle anyagot a májusi prédikációkra, de intelligens hivei kezébe is adhatja lelkiolvasmánynak. Egy-egy szentirási idézetből, Mária-jelenetből indul ki, ahhoz kapcsolja gyakorlati oktatását elmélkedését. Szóba kerülnek a dogmatika nagy kérdései: az ember mint Isten képmása, a bűn és megigazulás, a halál és a feltámadás, a krisztológia és mariológia főbb igazságai, a nevelés nagy problémái, (ifjúság, nő, család) a modern élet kínzó kérdései: hit és hitetlenség, tudomány, technika, film és életnivó, atombomba és egyedüllét. Sokat merít XII Pius pápa enciklikáiból, Mindenszenty Édesanyám c. könyvéből. Izesen fűszerezi komoly gondolatait az életből vett frapáns példákkal.

Egy könyv, amelyet a mai ember is szívesen kezébe vesz.

+ + + +
+ + +
+ +

T A R T A L O M J E G Y Z É K :

L E L K I É L E T

Német Béla SJ: A szentmise 3. old.

P A P I A R C É L

B: A plébános ur 13. "

Epizódok az arsi plébános
életéből 15 "

E M I G R Á C I Ó

Mgr.Dr.Pfeiffer Miklós:
Az "emigrítés " 23 "

H A Z A I K R Ó N I K A

Krónikás: A magyar katolikus
Egyház eseményei 28 "

Az Egyház helyzete Erdélyben 32 "

Az otthoniak segítése 35 "

M A G Y A R N É P Ü N K P A P J A

Sz.:Lelkipásztorkodás és
Nemzetnevelés 37 "

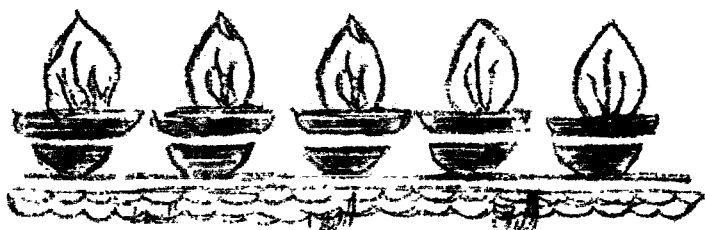
Dittrich Imre C.op.:
Magyar egység 45 "

H I T H I R D E T Ő I N K

Az Isteni Ige Társaság (SVD)
magyar misszionáriusai szerte
a világon 47 "

Halász Pál: Ne felejtsük el a
magyar hithirdetőket a misszi-
ókban 53 "

Szemelvények egy magyar misszionárius leveléből	55	old.
P. Zsémár nagy kínai Polyglott szótára	60	"
Hithirdetők az ősmagyarok nyomában	62	"
Magyar lazaristák külföldön	64	"
Külföldön élő kedves nővéreink	66	"
BIBLIOTHECA SACERDOTALIS		
I m á d s á g r ó l		
I. Elmélet	68	"
II. Imakönyvek	69	"
III. Elmélkedési könyvek	69	"
IFJUSÁGUNK		
A gráci egyetemisták beszámolója	71	"
Világi apostolok valóságban	72	"
A löveni Ifjúsági Találkozó	73	"
PAPI TALÁLKOZO		
Beszámoló a bécsi magyar papi rekollekcióról	75	"
A belgiumi papi rekollekcióról	179	"
HAZAI HIREINK HÁLOTTAINK		
Grósz József kalocsai érsek 30 éves püspöki jubileuma	80	"
A Böehm alap a magyar kis- papokért	81	"
Shvoy püspök ur ünneplése	83	"
Döntő roham az Egyház ellen	83	"
H a l o t t a i n k :	84	"
KÖNIGSTEINI Kong. Papi lelkigyak.		
Máriacelli m. Zarándoklat.		
A velencei Pátriárka áldása .		
Hamiltoni Lelkiyakorlatos-Ház		
A Horn-i Lelkiyakorlatos-Ház	88	"
K Ö N Y V E K	89	"

KISPAPECVSÉG

T A R T A L O M J E G Y Z É K :

Mi a Kispapegység és mi a célja?	3. old.
Jordanits Zoltán.	
A nyári találkozóról	6. "
Régi emlékek - új valóság -é-e.	8. "
Ha akarod..	13
Kanadai levél - Tamás László	14. "
Névsor kiegészítés	15. "

KISPAPEGYSÉG a MAGYAR PAPI EGYSÉG melléklete
1959 9.sz. Junius

Kéziratokat és leveleket kérjük a következő
címe küldeni :

Ft. M a r o s i L á s z l ó

SPITTAL/Drau, Lager Bar. II.
Kärnten, Austria, Europa.

Eigentümer, Herausgeber, Drucker und für den
Inhalt verantwortlich:

P. Dittrich Imre C.op.
KLAGENFURT, Auer v. Welsbachstr. 15. Tel. 28-29
Kärnten, Austria, Europa.
VASÁRNAPI LEVÉL nyomása.

Mi a Kispapegység és mi a célja ?

A természet tavaszi virágbaborulása gazdag termést ígér az ősznek. De jól tudjuk, hogy a bimbó, a virág még nem minden; csak lehetőség, amiből egy teljesebb valóság fakadhat. Ehhez kell fény, eső és nagyobb viharoktól mentes időjárás. S ha mindez megvan, akkor számíthatunk vidám aratásra, dalos szüretre.

Nem lesz rossz talán, ha a kispapság és a papság közötti összefüggést a fenti képpel tesszük szemléletessé. Eszerint a kispapság a rügy, a virág, amiből fejlődik, érlelődik a gyümölcs; a papság. Így egészen világos előttünk a szerves összefüggés a kispapság és a papság között. Ha nincs tehát kispapság, nem lesz papság sem. Ha tehát a kispapság, mint a papság bimbója, olyan nagyszerű és az emberiség asztaláról nélkülözhetetlen gyümölcsöt, mint a Krisztus Főpapságában részesedő papságot hordozza magában, azt jelenti, hogy komolyan kell venni és komolyan kell számolni vele, mert csak így lehet a szemináriumi évck elvirágzása után komoly munkát is megkivánni tőle, csak úgy lehet az emberiség életét megélesztő, érett papságot elvárni tőle.

Nem véletlen az, hogy első életjeladásunk Prohászka püspök, a magyar népért olyannyira aggódó és dolgozó apostol jubileumának elkalmából történt. Ki tudja, nem az ő gondolatai váltak-e valóra azáltal, hogy mi hivatásunk és jövőnk feladatunk komolyságának megértéséből és átéréséből nyújtunk egymásnak kezét az emigrációban, hogy közösen segítsük egymást a teljesebb kibontakozáshoz.

Amit most mi kezdtünk, lényegében nem új. Csak a mellékes, másodrendű tényezők változtak. Már 15 évvel ezelőtt, a második világháború alatt bonthatkozott az eszme, mely hamarosan inkarnálódott a jó, szép és nemes után lelkesülő kispapi szivekben.

Egységben az erő, tartja a közmondás. Az az erő, amire nekünk szükségünk van. Az az erő, ami nem más, mint maga az abszolút Erő, az Istenné, aki odaigérte magát azoknak, akik mevében összejönnek. Igen! Mi is az Ő nevében, az Ő nevéért akarunk egyesülni, eggyé kovácsolódni, mert az lehetséges és szükséges is. Lehetséges, mert egy a cél, egy a gondolat, ami vezet bennünket. Szükséges is, mert így jobban megvalósíthatjuk az Istentől számunkra kiírott feladatot.

Mi hiszünk a Corpus Christi Mysticum tanában. Csak ez a hit még hideg, fagyos, erőtlen, vészegény, azaz, csak ratio, de nem valóság, szívet - lelket, értelmet átjáró meleg élet. Még nem gyújtotta lánggra szívünket az az egyszerű gyermeki tudat, hogy egy Atyának a gyermekei vagyunk, akihez Lélekben kiáltunk: "Abba."

Ha olvassuk a "Papi Lelkiség" kispap rovatát, láthatjuk, hogy pár év alatt milyen erős fává, terebélyes, az egész országot behálózó friss, zöld, reménykeltő lombhá növekedett a kispapegység otthon. Ott látjuk, hogy gyújtott az eszme, megmozdult az akarat, amit egy ideális valóságért dobogó ifjú kispapi szív zárt magába. Pezsdülő élet, romlatlan vér, tüzes lélek, áldozatos lelkület, nagy munkakészség sugárzik mozgalmukból. A vágy tüzelt mindegyik kispap keblében, hogy egyek legyenek, hogy egy erős kegyelmi egységet alkothassanak. Ez nekünk is a tulajdonképeni célunk, ami lényegében irányít szab munkálkodásunknak is. Imádkoznunk kell egymásért, törődnünk kell egymással. Nem lehet közömbös egyikünknek sem a másik sorsa, nem hagyhat hidegen a másik panaszja és hívaktásának alakulása. Nem lehetek nyugodt akkor, ha tudom, hogy testvérem nyugta-

lan, mert még nem találta meg Krisztust, mert még nem pihen az isteni akarat kikötőjében.

Nekünk azonban még egy külön feladatunk is van. Nekünk nemcsak a hivatástudatban, hanem a nemzeti öntudatban is egyeknek kell lennünk. Továbbá nemcsak egymás között kell az uniót ápolnunk, hanem különösképen az otthoni testvéreinkkel, akik szenvednek értünk és helyettünk is hordják a magyar keresztet, amely mindennap nehezebbnek látszik. Ők kiáltanak hozzánk, csak legyenek figyelmesek füleink a hallásra. Kiáltanak hozzánk levélben, amikben kérik, hogy ne feledkezzünk meg róluk.

Ime, máris látjuk, hogy mennyi okunk is van arra, hogy egyek legyünk, hogy tényleg "cor unum et anima una" -vá váljunk, hogy egy szívként dobogja ritmusát vele a mi szívünk is az Üdvözítő mindenkit átfogó, egységesítő Szívébe, hogy egy lélek legyen bennünk, a Szentlélek, akiben szeretjük egymást, akiben vigasztaljuk egymást, amikor csüggedünk, amikor a reménytelenség keserű órái ülik meg az otthontól elszakadt szívünket.

Indulunk a meggyújtott fény mellett, az otthoniak nyomában, az otthoni testvéreket szorítva. Indulunk, mint most fakadt forrás, ismeretlen tájakon, taposatlan utakon. Megyünk! A cél vonz! A cél nagyszerű. Papnak lenni, az új idők papjának lenni. Az atomkorszak eltévedt gyermekeit is újra Isten ölelő karjaiba visszavezetni!

Indulunk, mert tudjuk, hogy nem vagyunk egyedül. Tudjuk, hogy találunk továbbra is a sok romboló kritika és közöny tövisei között baráti jobbot, segítő kezet és atyai szeretetet.

Tudjuk, hogy fölöttünk egy Szeplőtelen Édesanya melegen dobogó Szíve őrökdi. Az az édesanya Szíve, mely alatt az Örök Főpap Szíve is dobogott, aki már akkor úgy akarta, hogy Egyházának későbbi apostolai is ott, az Ő szeretetében váljanak az Atyát szolgáló, a Fiuban együttműködő, a Szentlélek által megszentelt papokká. És tudjuk, hogy az a Ma-

kulátlan Asszony a mi alakuló kivatásunk Édesanya-
ja is, akinek mindig különös gondja van a veszély-
ben forgó gyermekeire. Ezért az Ő Szeplőtelen Szi-
vével egyesülve ajánljuk fel magunkat, indulásun-
kat és munkánkat, amit az Egység keretében vég-
zünk, az isteni Főpapnak !

Jordanits Zoltán

- . - . - . - . - . -

A nyári találkozóról

A Szetnirás első lapján olvashatjuk az al-
kotó Isten szavait, hogy : non est bonum esse homi-
nem solum. (Gn. 2, 18.) Ezt az igazságot tárja e-
lénk a filozófia is, amikor az emberről állítja ,
hogy ens sociale, azaz, közösségbe, közösségre vá-
gyó lény. Ezeket a természetünkbe oltott teremtet-
ő szavakat halljuk mi is és érezzük, hogy magunktól
sok mindenre nem vagyunk képesek. Szüntelenül ta-
pasztaljuk, hogy szükségünk van másokra is, akikkel
könnyebb a dolgokat megvalósítani. Ez a belső, ter-
mészetünkből folyó vágy hajtott minket arra, hogy
egymást megkeressük a nagy világban. S hogy az egy-
ség, az egybetartozás tudata minél elevebb és ha-
tározottabb legyen, jelentkezett bennünk az igény,
hogy alkalmas helyen összejöjjünk és találkozzunk,
ahol egymásnak megnyithatjuk magunkat és elmondhat-
juk problémáinkat és nehézségeinket, eddigi tapasztalatainkat és közös sorsunkat érintő terveinket.
Hála a Gondviselésnek, hogy akadtak bőven a pap-
testvérek közül, akik megértették ebbeli törekvésün-
ket és szívből segítettek a tervünk megvalósításában.
Már ezuton is hálásan köszönjük támogatásukat.

Ha valami egészen rendkívüli nem jön közbe,
akkor a találkozás időpontja augusztus 10-16 lenne
Innsbruckban, a Canisianumban.

A program így alakult: a hat napból hármat

forditanánk előadásokra napi három összejövettel : kettőt kirándulásra és egyet pedig rekollekcióra.

Az előadások a következő témákat érintenék:

1. A Kispapegység tartalma és formája, annak szükségessége.
2. A kispap céltudatossága az emigrációban.
3. A kispap kapcsolata az otthoniakkal, különösen a teológusokkal.
4. A kispap kapcsolata a papokkal.
5. Nagy magyar papi egyéniségeink.
6. Emlékezés az arsi Plébánosra.
7. A kispap kapcsolata az emigráns ifjúsággal, hivatás ébresztés és ápolás.
8. Van-e közünk az aposztatákhoz?
9. Kispapi, illetve papi barátság.

Az előadások megtartására eddig voltak szivesek vállalkozni: P.Óry Miklós S.J., aki egyben az egész találkozózt vezeti és a rekollekciót is tartja, P.Varga László S.J., Hegr.DDr.Csertő Sándor, Fr.Anisich Jenő. A többi előadó felkérésére ezután kerül sor.

Erre a találkozóra hivatalos minden magyar egyházmegye és szerzetes kispap. Azok is, akik eddig nem adtak magukról életjelt. Továbbá, szól a meghívó minden nyolcadik gimnazista diáknak, aki papi vagy szerzetesi pályára akar lépni. Ezt az illető hittanár vagy iskolaigazgató igazolhatja. Így szeretnénk alkalmat adni már neki, hogy érintkezésbe léphessenek azokkal, akik közelebb állnak a célhoz és hogy legyenek, akiktől közelebbi segítséget is várhatnak.

Hogy az anyagiak felől se legyünk tájékozatlanok, a következőket ígérhetjük; az Innsbruckban eltöltött hat napot közös kasszából tudjuk fedezni. Így hátramarad az utiköltség, amit mindenki maga fizet. Ezalól a gimnazisták képeznek kivételt. De erre még teljes ígéretet nem lehet adni. Függetlenül attól, hogy hány gimnazista jelentkezik. Aki az összejövetelel részt akar venni, legkésőbb június 30-ig jelentse ebbeli szándékát a következő címre:

Magyar Pátia, Innsbruck, Canisianum, Austria.

Aja a jó Isten, hogy minél többen özszejöhessünk és ez a találkozó meghozza azt az eredményt, amit mindannyian várunk tőle.

+ + +

Régi emlékek - új valóság

Horn. A menekült magyarok közül sokak számára talán ismeretlen fogalom. Nem is csoda, hiszen Bécs-től északkeleti irányban 90 km-re, a csehszlovák határ közelében fekszik. A magyar tragédiáról és az azt követő menekülésről talán csak az ujságok és folyóiratok hoztak híreket. A városka környékét kisebb-nagyobb dombok alkotják, melyeket erdők, kőpár lekopott ligetekkel és szántóföldekkel váltakozva borítanak. Az osztrák papság figyelmét a későhivatások számára itt épülő szeminárium keltette fel, melynek építését egy évvel előbb kezdték meg. Az egész városkában csupán egy magyar család talált új otthonra, akik valamilyen kapcsolat folytán házat vásároltak és itt akarják új életüket megkezdeni.

De miért is beszélünk most erről a helységről? Valóban csak ennyi kapcsolata van a magyarsággal? Nem. Pár hónappal előbb az egész menekült magyarság kis hajlékot talált itt. Mi magyarok testi-lelki szabadságot kértünk a nyugattól. Testileg megkaptuk, de azt kell mondanánk, hogy lelkiileg sok esetben még azt is elvesztettük, amit eddig élveztünk. A testi kenyér mellett nem kaptunk elég lelkit. Ezt szeretné pótolni az itt létesült lelki-gyakorlatos ház. A ház belső renoválása és berendezése már elkészült. Az emlékkönyvben különböző lelki-gyakorlatos csoportok nevei szerepelnek, akik megújult erővel távoztak, hogy ezután kiegyensúlyozottabb élettel szolgáljanak az Élet Urának. A ház körül

azonban még akadna teendő. Az udvar, kert, házkörnyéke elhanyagolt. Itt egy kőrakás, ott egy földhányás. Amott neg a ház alapjait mossa a lefolyó víz, és közvetlen a fal tövében talál magának nyílást, ahol eltűnik a földben. Deus providebit, ha kedves neki a ház jelenléte.

A nagyhét komor hangulatát felváltotta a husvét reggelének allelujája. Az allelujás hangulatnak tetőpontja is elmúlt. Ma már husvét keddet írunk. Az ébresztőóra csenget. Felkelni! Kis idő múlva négy ifju léptei haladnak a reggeli homályban, hogy a Bécsbe induló autóbust elérjék. Bécsből azonban tovább indulnak Horn-ba. A Kordás nővérek már tudnak érkezésükről. Négyen érkeznek, hogy ezen a héten segítsenek a házat rendbetenni külsőleg is. A busz pontosan megérkezik, de a ház közelében lévő megállónál nem száll ki senki. Így aztán a fogadtatás elmaradt. A következő megállónál leszállnak, kérdésükre megtudják, hogy a keresett hely az előző megálló közelében van. Sebaj! Gyerünk vissza! Az érkezők külsőleg talán különös munkásoknak látszanak.

A négy közül hárman szemüveget viselnek. Közükön nem nagyon látszik a testi munkának a jele. A csengő hangjára megnyílik az ajtó és tisztelendő jelzővel szölitják meg az érkezőket. Igaz is, mert csak négy teológus érkezett St. Gabrielből. Nem éppen a legfiatalabbak. Látszik, hogy rendes körülmények között ilyen korban már minden ember kinőtte a diákcipőt. Őket azonban az élet göröngyös utakon vezette. A mult emlékei között katonaélet, munkásélet, Kalocsa, Kiskunlacháza, Budapest, Esztergom, Hortobágy, Kazincbarcika építkezései, Miskolc, Pécs, Komló szénbányái váltakoznak tarka összevisszaságban. Ezek voltak az előkészítő állomások arra, hogy itt is próbáljanak valamit segíteni .

Az első feladat, hogy az udvaron heverő kövekből és földrakásból egy falat, ami megfogja a földet a vizmosással szemben és egy sziklakertet kell építeni. Azt mindegyik tudja, hogy milyen egy

fal, de azt egyikük sem, hogy milyen egy sziklakert. Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas! A munkát ketten megkezdik. A "mester" még valahol a hortobágyi halastavak környékén mint munkaszolgálatos katona tanulta a falazás művészetét. Az első két napon elkészül az elgondolt tervek szerint a fal és a sziklakert. Csak a kertész bírálatát kell várni, aki szombaton érkezik. Közben azonban más munkálatok is folynak. Az egyik mint mázoló a sötét, füstös kazánházból világosat varázsol, majd pedig a csöveket rozsdá ellen alumínium-festékkel edzi. A legjobb tudása szerint megállja a helyét, de azt hiszem ez életében az első ilyenfajta teljesítménye. A csoport negyedik tagja pedig, nem tudom merre tanulta a csőszigetelést, mindenesetre most sorényen munkálkodik. Ő is mint munkaszolgálatos katona járta az országot, majd pedig Kazincbarcikát a szocialista várost építette. Valószínű vándorlásai közben szerezte tapasztalatait. Egészen mindegy, hogy hol, fontos, hogy Isten szolgálatába állította azokat. Ugy látszik, Isten, a papjai tudása mellett szívesen látja azok munkától megkérgesedett kezét is. Gondolatukban talán megfordul a mondat, amit még odahaza egyik lelkigyakorlaton hallottak: Isten adott nekünk hivatást, de lehet, hogy mesterséget magunknak kell választani, (Mellesleg megjegyezve, a lelkigyakorlat után 8 hónapra el kellett hagyniok a szemináriumot. Őrizték a hivatást és választottak mesterséget.)

Igy teltek az első napok. Az előljárói parancs úgy szól, hogy péntek estére otthon kell lenniök. Miért van a telefon? A jó ügy szolgálatába kell állítani. Az engedélyt meg kell hosszabbítani. Alkalmos pillanatban a teologusok prefektusa nem fog ellentmondani. A dolog sikerült. Az engedély vasárnap estig tart. Ugy látszik, itt tradícióknak kell pusztulniok. Eddig ugyanis nem nagyon volt arra példa, hogy iskolaév közben ilyen

kiruccanásokat megengedtek volna.

Uj lendület, munkakedv. A következő napokban a ház körül részben a föld alá került, részben feltöredezett cementburkolatot kell helyreállítani. A Kordás Nővérek talán kis aggodalommal nézik az áskálódást és rombolást. "Csak a házat alapjaiból ki ne fordítsák". Azt nem, de elő kell szedni az idők folyamán a töltés alá került betonelemeket, hogy most újból a felszínen elhelyezve céljuknak megfelelően szolgáljanak. A hiányzókat pedig öntéssel kell pótolni. A munka halad előre. Lassan kezd az egész kialakulni. Közben azonban szokatlan események tarkítják a munkát. Pénteken délután fekete autó áll meg a kertii bajárat előtt. Ketten szállnak ki. Az álruhába bujt teológusok, akik most éppen az ajtó előtt szorgoskodnak, azonnal felismerik az egyik papi ruhás személyben László Püspök Atyát, míg a másik személy csak egyikük számára ismeretes, P. Óry .A Püspök Atya németül köszönti az ifju munkásokat, a felelet rá azonban magyar. Haguk magyarok? - Kérdezi a Püspök Atya - Igen! Mégpedig teológusok. Ez már egy kicsit szokatlan felelet. De valóság. Hiába az élet sok mindenre tanítja az embert. A Püspök Atya jó óra mulva eltávozik. P. Óry még egy napig vendége marad a háznak. Vacsoránál hangosan folyik az eszmecsere. Erről a munkáról írni kell néhány sort. Így született meg az eszméje a jelen soroknak. A ház "Isten csodája". Isten akarja és nekünk is akarnunk kell!

Kissé csipős éjszaka után szombat reggel is megvirrad. Az utolsó munkanap Hornban. Dél előtt a szokott vidám hangulatban, munkában telik. Ma kell érkeznie a kertésznek. - Talán jobb lett volna itthagyni az egészséget, amiatt a sziklakert miatt. Így legalább nem kellene szégyenkezni. Most már mindegy. Tízóra tájban megérkezik a kertész Paulai Atyával. Természetesen az első a sziklakert. Bizonyos megfontolások után megállapítja: Ez így is jó. A célnak megfelel. A kő leesett a szivekről;

nem kell az egészséget újból szétszedni. - Délután azonban különös fehér reverendás pap jelenik meg. Pillanatra mindegyikük előtt ismeretlen. Képe azonban már valahonnan visszarénlik. Paulai Atyát keresi. Miközben a " kőműves mester " az Atyát keresi, eszébe jut: Igen, az ujságokból ismeretes a különös idegen pap. Ő a híres " Speck-Pá-ter." És nem tévedett. A kedves vendég néhány órát tölt a házban. Neki is van már kapcsolata a házzal. Anyagilag segített a renoválásnál. Közben néhány szava van az ifju munkásokhoz is. Természetesen a Bau-Ordenről jön elő a szó. A fogalom egyáltalán nem ismeretlen előttük. Az előző nyári vakáció jut eszükbe, amikor Salzburg mellett a rond keretében mint Baugesellek dolgoztak. Szép volt, de az is elmúlt és ez is múltban van. A nap nyugovóra tér. A kedves vendég már bucsut vett a háztól. Az omlék-könyv lapjai őrzik látogatásának emlékét. "Festung Gottes", így nevezte a házat. Imádkozzunk, hogy valóban az legyen. Külsőleg a szorgos munka azzá tette, belsőleg pedig imádságunknak kell azzá alakítani.

Reggel még egy hálaadó szentmise. Hála legyen mindenek előtt Istennek, aki ezt a hajlékot választotta magának, hogy innen árassza kegyelmét a szenvedésektől megtáptatt magyarságra. Add Istenünk, hogy mennél többen hitükben megerősödvé hagyják el ezt a házat és ezután csak neked szolgáljanak. - Hála legyen mindazoknak, akik valamiképpen is segítettek a ház létrejöttében. Nem utolsó sorban a Kordás Nővéreknek, akik fáradhatatlanul dolgoznak azon, hogy mindannyian, akik ide beléptek, egy kedves, tiszta, szerető otthonra találjanak. Isten jutalmazza meg őket minden munkájukért.

A busz visszafelé indul. Horn is az emlékek világában él tovább. Szent Pál szavai zsongnak a könyveik mellé visszatérő munkások lelkében: "Testvérek, mi egy időre ugyan elváltunk tőletek, de szí-
vünkben nem!"

....é....e

H a a k a r o d . . .

Pap lezzek Uram, ha akarod,
de nyujtsd felém kérlek, karod,
vezess tovább az uton!

Küldesz , hogy hirdessem az Igét,
hogy a föld visszanyerje ízét,
hogy el ne tapostassék.

Fénynek küldesz feketeségbe,
lámpát vinni a zordon éjbe,
hogy lássák mindig a célt.

Éhezőknek kenyeret török,
melyben a Végtelen s Örök
nekik átadja magát.

Könnyet törölni bus szemekből,
szivárványt fonni a cseppekből,
mely hid lesz az Istenhez.

Előcsalni az ég mosolyát,
belopni Jézus jászolyát
a bűnösök szívébe.

Lentődeszka a sodró árban.
S ki lent hever a pocsolyás sárban,
azt fölemelni Hozzád.

Harsona lenni a lármában
és felkiáltójel a mában,
hogy Terád eszméljenek.

A meredek uton korlát leszek.
Vérző sebekre olajt teszek,
hogy legyen kevesebb jajj.

És külsőleg mindezt én teszem,
de mivel naponta Krisztust veszem,
Ő műveli ezt bennem.

K a n a d a i . . l e v é l

Nem tudom leírni azt az örömet, mellyel a "Magyar Papi Egység" legutóbbi számát fogadtam. Bevallom, magyar könyv, és főleg ilyen gazdag lelki tartalmu könyv nem került a kezembe mióta Magyarországról eljöttem, 1956. december óta. - Hihetetlen boldogsággal olvastam arról a gyönyörű egység-törekvésről, amelyre a magyar Papok és Kispapok egyaránt törekszenek. Lélekben én is beállok a Csoportba. A sok ezer km nagy távolság, de az "Ur Jézus Titokzatos Testében" egyek vagyunk. A fizikai távolságot legyőzi a lelkek közelsége. Imáimban mindennap belefoglalom a "Magyar Papi Egység - Kispap-Egység"!!! szándékait. Közös orofeszítéseiteink, imáink, áldozataink majd siettetni fogják e gyönyörű Egység megvalósulását. Főpapi imájában az Ur Jézus azért imádkozott, hogy " egyek legyenek". Tekintve, hogy az Ur Jézus isteni tudásával tudta és látta a jövődőt, imádkozott a mi Egységünkért is....! Bár áldaná meg a jó Jézus az Atyák és Kispapok e törekvését.

Magamról is szeretnék írni, hogy legalább levélen keresztül tessék megismerni. Kanadában Torontó nevű város Szent Ágoston Főegyházmegyei Szemináriumában tanulok. A torontói főegyházmegyéhez tartozom, melynek feje Mc Quigen James bíboros. A jó Isten segítségével jövőre lesz a papszentelésem. A tanulmányi idő 3 év filozófia és 4 év teológia! Én most vagyok 3. éves teológus. - Torontóban 30 ezer magyar él. Van magyar plébánia-templom is, melyet a Jezsuita-atyák vezetnek. Anyagi támogatást majd a nyáron fogok küldeni.

Magyar csak egyedül vagyok a Szemináriumban és így csak angolul beszélek. Bizony előfordul, hogy

gondolkozni kell egy-egy magyar szón. - Kérem az Atyát tessenék szíves lenni írni, és küldeni a Magyar Papi Egységet, melyet ezután mint a " legjobb barátot"- fogok várni.

Ismeretlenül is nagyon sok szeretettel üdvözlöm az Atyát, és imáimban gondolok Atya szándékaira. Testvéri szeretettel köszöntöm az ausztriai Atyákat és Kispapokat és mindenkit aki a Magyar Papi Egységen dolgozik.

Jézus Szívében szeretettel :

Tamás László
teológus

Cím: L e s l i e Tamás
St. Augustine's Seminary
Kingston Road
TORONTO (ONT), Kanada

- ... - ... - ... - ... - ... -

N é v s o r _ k i e g é s z i t é s :

Ciszterciták Róma

Fr. Farkasfalvy Dénes
Fr. Kereszty Rókus
Fr. Lelóczky Donát
Fr. Mensáros Aurél

Módling , St. Gabriel
Mészáros Ferenc

Pázmáneum
Gódány Róbert

Magyar teológusok és filozófusok

Anglia

P. Babos István	Nemesszeghy Ervin
P. Nemesszeghy Elemér	Szebenyi András

Argentina

Jálics Ferenc
Kovács György
Nagy-Pál László

Irország

Bernáth Kálmán
Beóthy Tamás
Eördögh András
Sárosi József

Ausztria

András Imre
Szabó János
Miklósházy Attila prefektus

Kanada

Ádám János

Belgium

Simon Zoltán
Viola Kálmán
Szabó Ferenc
Zámbó Lajos

Németország

Szilas László
Tegyey Gábor
Terecsényi Ágoston
Boór János
Koncz Kázmér
Patacsi Gábor
Sárdy Péter
Jálics József

Franciaország

Eőry István
Molnár Miklós
Kustó Péter prefektus
Várhelyi Imre prefektus

Róma

Rényes Natal
Hegyi Márton
Somfai Béla

Hollandia

P. Matyasovich Hernik
P. Nagy Ferenc
P. Weissmahr Béla

Spanyolország

P. Bóna Gábor
P. Szabó János

Japán

P. Bihari Zoltán

